

บทที่ 4

การศึกษาชุมชน

การศึกษาชุมชนเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ชุมชน เพื่อที่จะทำความรู้จักและเข้าใจชุมชนอย่างแท้จริง ดังนั้นการศึกษาชุมชนจึงเป็นเครื่องมือสำคัญของนักวิจัยชุมชน นักปฏิบัติการชุมชน ก่อนที่จะเข้าไปดำเนินการในเรื่องใด ๆ กับชุมชนในการศึกษาชุมชนตำบลคอนแก้ว เพื่อให้ทราบถึงสภาพปัจจุบันและปัญหา และทำความเข้าใจถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงของชุมชนตำบลคอนแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้วิธีการศึกษาลำรวจข้อเท็จจริงที่ปรากฏอยู่ในชุมชน และการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน มีผลการศึกษาชุมชน ดังนี้

1. สภาพทั่วไปและปัญหาของตำบลคอนแก้ว
2. ข้อมูลการศึกษาชุมชนของแต่ละหมู่บ้าน หมู่ที่ 1 ถึงหมู่ที่ 10 ซึ่งรายละเอียดของการศึกษามีดังต่อไปนี้

ภาพที่ 4.1 แสดงที่ตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

วิสัยทัศน์

ชุมชนน่าอยู่ สิ่งแวดล้อมไม่เป็นพิษ เศรษฐกิจดี
คนมีคุณธรรม ชุมชนเข้มแข็ง ประชาชนมีส่วนร่วม

1. สภาพทั่วไปและปัญหาของตำบลคอนแก้ว

สภาพทางด้านสังคมทั่วไป

ที่ตั้งและอาณาเขต

ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอแม่อรม ห่างจากที่ทำการอำเภอแม่อรม ประมาณ 8 กิโลเมตร ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 107 (ถนนสายเชียงใหม่ – ฝาง) มีสภาพการคมนาคมได้ในระดับดี

อาณาเขตติดต่อ

ตำบลคอนแก้ว อำเภอแม่อรม จังหวัดเชียงใหม่ มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลแม่สา อำเภอแม่อรม จังหวัดเชียงใหม่
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลสันผีเสื้อ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลแม่แรม อำเภอแม่อรม จังหวัดเชียงใหม่

สภาพภูมิประเทศ

ลักษณะโดยทั่วไป เป็นที่ราบริมฝั่งแม่น้ำปิงต่อเนื่องกับตำบลแม่สา มีพื้นที่ทั้งหมด ประมาณ 34.953 ตารางกิโลเมตร มีความสูงเหนือระดับน้ำทะเล ประมาณ 350 เมตร และเป็นที่อยู่อาศัยของราษฎรหรือเขตชุมชนประมาณ 1 ใน 4 ของพื้นที่ทั้งหมด พื้นที่ 3 ใน 4 เป็นเขตทหาร อยู่ในความดูแลของทหารเกือบทั้งหมด ประมาณ 20,000 ไร่ อยู่ทางฝั่งซ้ายของถนน เชียงใหม่ – ฝาง (ด้านทิศตะวันตก) พื้นที่ของตำบลที่อยู่ฝั่งซ้ายของถนน (ทิศตะวันตก) เป็นที่ตั้งของส่วนราชการ และหน่วยงานของรัฐ

ลักษณะการตั้งถิ่นฐาน

การตั้งบ้านเรือนเป็นลักษณะการตั้งอยู่บริเวณฝั่งทางฝั่งขวาของถนนสาย เชียงใหม่ - ฝางชุมชนมีความหนาแน่นทางฝั่งทิศตะวันออก เนื่องจากว่าฝั่งทางทิศตะวันตกของถนนสายเชียงใหม่-ฝาง จะเป็นเขตทหารเป็นที่ตั้งของหน่วยงานราชการ และเขตอุทยานแห่งชาติ สุกเทพ-ปุย รวมพื้นที่ที่ประชาชนอาศัยอยู่จริงประมาณ 8 ตารางกิโลเมตร

พื้นที่ทั้งหมด ประมาณ 34,953 ตารางกิโลเมตร

- เขตชุมชน 1 ใน 4 ของพื้นที่
- เขตทหาร, ศูนย์ราชการ, เขตอุทยาน 3 ใน 4 ของพื้นที่

ตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลประชากรตำบลคอนแก้ว จากการสอบถามผู้นำชุมชน มีนาคม 2551

หมู่ที่	บ้าน	จำนวน ครัวเรือน	จำนวนประชากร		
			ชาย	หญิง	รวม
1	บ่อญี่ปุ่น	523	483	384	867
2	คอนแก้ว	840	1324	783	2107
3	ศาลา	414	645	708	1353
4	ป่าแจะ	451	1767	2327	4094
5	พระนอน	497	843	850	1693
6	ป่ารวก	206	350	324	674
7	สันเหมือง	234	309	316	625
8	ชะเอือง	813	994	1085	2079
9	สบสา-หนองฟาน	213	292	303	595
10	พระเจ้านั่งโก้น	228	403	457	860
	รวม	4,419	7,410	7,537	14,947

ตำบลคอนแก้วมีจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด 10 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านบ่อญี่ปุ่น	หมู่ที่ 6 บ้านป่ารวก
หมู่ที่ 2 บ้านคอนแก้ว	หมู่ที่ 7 บ้านสันเหมือง
หมู่ที่ 3 บ้านศาลา	หมู่ที่ 8 บ้านชะเอือง
หมู่ที่ 4 บ้านป่าแจะ	หมู่ที่ 9 บ้านสบสา หนองฟาน
หมู่ที่ 5 บ้านพระนอน	หมู่ที่ 10 บ้านพระเจ้านั่งโก้น

จำนวนประชากรทั้งหมดใน ตำบลคอนแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

- ครัวเรือน	4,419	ครัวเรือน
- ประชากรชาย	7,410	คน
- ประชากรหญิง	7,537	คน
รวมประชากร	14,947	คน

ด้านการศึกษา ตำบลคอนแก้วมีสถานศึกษาทั้งหมด 9 แห่ง ดังนี้
 ตารางที่ 4.2 แสดงสถานที่ศึกษาในตำบลคอนแก้ว

สังกัด	ชื่อโรงเรียน	หมู่ที่
สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	โรงเรียนบ้านคอนแก้ว (ป.6)	2
	โรงเรียนบ้านศาลา (ขยายโอกาส)	3
	โรงเรียนบ้านพระนอน (ป.6)	5
	โรงเรียนนวมินทราชูทิศพายัพ	8
	โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ เชียงใหม่	4
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8	8
กรมการศึกษานอกโรงเรียน	ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเชียงใหม่	4
กระทรวงสาธารณสุข	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เชียงใหม่	8
องค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้ว	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลคอนแก้ว	2

ด้านศาสนา

- มีวัด 5 แห่ง
1. วัดคาราภิมุข หมู่ที่ 1
 2. วัดคอนแก้ว หมู่ที่ 2
 3. วัดโสภณาราม หมู่ที่ 3
 4. วัดปิยาราม หมู่ที่ 4
 5. วัดพระนอน หมู่ที่ 5

มีสำนักสงฆ์ 1 แห่ง คือ สำนักสงฆ์สันเหมือง หมู่ที่ 7

ด้านประเพณีและวัฒนธรรม

ประเพณีในตำบลคอนแก้วมีดังนี้

- งานบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน จัดขึ้นประมาณเดือน เมษายนของทุกๆปี ณ วัดพระนอนขอนม่วง วัดคอนแก้ว และวัดในตำบลคอนแก้ว
- ประเพณีแห่ไม้ค้ำโพธิ์ จัดขึ้นในช่วงเทศกาลสงกรานต์ ของทุกปี ณ วัดต่าง ๆ ในตำบลคอนแก้วของแต่ละหมู่บ้าน
- ประเพณีรดน้ำคำหัว จัดขึ้นในวันที่ 16 เดือนเมษายน ของทุกปี(วันปากปี) ของทุกปี จะจัดขึ้นทุก ๆ หมู่บ้าน โดยมีขบวนแห่เดิน ไปยังบ้านผู้เฒ่าผู้แก่ของแต่ละหมู่บ้าน

- งานประเพณีสงกรานต์น้ำพระ จะจัดขึ้นในวันเพ็ญ เดือน 8 ณ วัดพระนอนขอนม่วง ในงานจะมี การสงน้ำพระ มีมหรสพมากมายให้ชมตลอดทั้งวัน
- ประเพณีตานก๋วยสลาก จัดขึ้นในช่วง เดือน กันยายน – ตุลาคม ของทุกปี ณ วัดพระนอนขอนม่วง
- ประเพณีลอยกระทง (ยี่เป็ง) จัดขึ้นในเดือนพฤศจิกายนของทุกปี โดยจัดขึ้น ณ ท่าแม่น้ำปิง หมู่ที่ 3 ในงานมีกิจกรรมการแข่งขันประกวดกระทง ประกวดร้องเพลงลูกทุ่ง การแข่งขันทำอาหารพื้นเมือง

ด้านสภาพเศรษฐกิจ

สภาพเศรษฐกิจภายในตำบลคอนแก้วเป็นองค์กรที่มีความเข้มแข็ง ซึ่งมีการรวมกลุ่มของกลุ่มอาชีพต่างๆ และกลุ่มมีความเข้มแข็งสามารถมีผลิตภัณฑ์ OTOP ระดับ 4 ดาว ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ น้ำพริกตาแดง แหนม ตู๊กตาที่ทำจากผ้า ผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ นอกจากกลุ่มอาชีพแล้วยังกลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มทอผ้า ที่สามารถสนับสนุนกิจกรรมของกลุ่มอาชีพได้ และมีบุคลากรที่สามารถให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องการส่งเสริมอาชีพ

อาชีพส่วนใหญ่ของคนใน ต.คอนแก้วจะประกอบอาชีพรับจ้าง และรับราชการ เนื่องจากภายในพื้นที่ เป็นที่อยู่อาศัยของคนนอกพื้นที่เข้ามาอาศัยเพื่อทำงานในหน่วยงานราชการ เกิดการขยายตัวของความเป็นเมืองมากขึ้น ความเป็นชนบทเริ่มมีน้อยลง แต่เนื่องจากตำบลคอนแก้วเป็นชุมชนกึ่งเมืองกึ่งชนบท ทำให้ค่าครองชีพของประชาชนในตำบลสูงขึ้น ก่อให้เกิดปัญหาหนี้สิน ซึ่งส่งผลกระทบต่อการค้าของประชาชน

นอกจากนี้ปัญหาที่มาจากสินค้า OTOP ก็คือ ตลาดรองรับสินค้ามีไม่เพียงพอต่อการจำหน่ายสินค้า ทำให้กลุ่มอาชีพขาดงบประมาณสำหรับดำเนินกิจการกลุ่ม แต่มีนโยบายของรัฐบาลที่สนับสนุนส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงทำให้การดำเนินชีวิตของประชาชนเป็นแบบการใช้ชีวิตอย่างประหยัด พอเพียง สามารถ ลดหนี้สินได้บ้าง แต่ที่สำคัญอีกอย่างก็คือการเข้าสู่ภาวะความเป็นเมืองของชุมชนมีมากขึ้น จึงทำให้การประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรมลดจำนวนไปเป็นจำนวนมาก

ด้านการเมืองการปกครอง

ด้านการเมืองการปกครองประชาชนในตำบลคอนแก้วมีการตื่นตัวทางการเมืองค่อนข้างสูง ประชาชนมักจะเข้าไปมีส่วนร่วมในท้องถิ่นในทุก ๆ ด้าน เริ่มตั้งแต่การจัดทำแผนชุมชน จนถึงแผนระดับตำบลทำให้โครงการต่าง ๆ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

ผู้นำชุมชนเข้มแข็งประชาชนให้ความเชื่อถือผู้นำ ผู้บริหารท้องถิ่นมีคุณธรรมในการปฏิบัติงาน ถึงแม้ว่าประชาชนจะมีการตื่นตัวและเข้าไปมีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองสูง แต่ประชาชนยังขาดความเข้าใจในประเด็นสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ และยังมีความเข้าใจในการเมืองการปกครองน้อย ทำให้การไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งที่ผ่านมาอยู่ในระดับที่ไม่สูงมากนัก

การที่ตำบลคอนแก้วเป็นชุมชนแบบชนบทกิ่งเมือง ทำให้ประชากรค่อนข้างหนาแน่น การดำรงชีพเป็นแบบตัวใครตัวมัน การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันลดลง เกิดความคิดเห็นไม่ตรงกัน เกิดความแตกต่างทางด้านความคิด และประชาชนขาดความสามัคคี

ด้านสาธารณสุข

ในเขตตำบลคอนแก้วมีสถานบริการด้านสาธารณสุขทั้งระดับตำบลและระดับจังหวัด คือ สถานีอนามัยประจำตำบล และ โรงพยาบาลนครพิงค์ เป็นโรงพยาบาลประจำจังหวัด รวมทั้งคลินิกเอกชน ร้านขายยา ทำให้ประชาชนได้รับการบริการด้านสาธารณสุขอย่างสะดวกและทั่วถึง อีกทั้งยังมีการจัดส่งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขให้บริการเยี่ยมบ้าน ผู้ป่วยเรื้อรัง พิการ รวมถึงผู้สูงอายุ และแต่ละหมู่บ้านก็ยังมี อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านคอยให้บริการสาธารณสุขอีกด้วย

แต่ประชาชนในเขตตำบลคอนแก้วยังขาดความตระหนักในการดูแลสุขภาพตนเอง และบุคลากรที่จะให้ความรู้ในด้านสาธารณสุขก็ยังมีไม่เพียงพอ ทำให้อัตราการเพิ่มของผู้ป่วยด้วยโรคความดันโลหิตสูง เบาหวาน มะเร็ง เพิ่มขึ้น ทำให้เกิดปัญหาทางด้านสาธารณสุขตามมา

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แหล่งน้ำ ตำบลคอนแก้วมีแหล่งน้ำที่อุดมสมบูรณ์ในการอุปโภคและบริโภค มีทั้งระบบประปาของหมู่บ้าน ประปาภูมิภาค และลำเหมืองที่ใช้ในการเกษตร มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สามารถสร้างรายได้ให้กับประชาชนในตำบล คือ บ่อน้ำปู้ นำมาผลิตเป็นน้ำดื่มบ่อน้ำ

แต่ประชาชนมีการบุกรุกลำเหมืองสาธารณะ ทำให้ลำเหมืองแคบและตื้นเขิน ส่งผลต่อการเกษตรและก่อให้เกิดปัญหาอุทกภัยในหน้าฝน

ขาดงบประมาณเพียงพอในการสนับสนุนและบริหารจัดการบริหารระบบประปาหมู่บ้าน ทำให้ประชาชนขาดความมั่นใจในความสะดวกของน้ำประปาในหมู่บ้าน

การขยายตัวของจำนวนประชากรในพื้นที่ที่รวดเร็ว ส่งผลทำให้ความต้องการใช้น้ำอุปโภค บริโภคสูงขึ้นอย่างมาก ซึ่งอาจส่งผลต่อการขาดแคลนน้ำอุปโภค บริโภคในอนาคต

สถานที่ท่องเที่ยว ในตำบลคอนแก้วมีสถานที่ท่องเที่ยวที่สามารถทำรายได้ให้กับชาวบ้านได้จำนวนหลายแห่ง ดังเช่น

1. อ่างเก็บน้ำห้วยดิ่งเต่า ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 บ้านศาลา ตำบลคอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ เป็นที่ตั้งของโครงการหมู่บ้านตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นสถานที่

รับผิดชอบของหน่วยงาน มณฑลทหารบกที่ 33 ได้รับงบประมาณจากการ ท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สมบูรณ์แบบ เมื่อ พ.ศ.2540 มีกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

- กิจกรรมการออกกำลังกาย สำหรับออกกำลังกายและเล่นกีฬา มีเส้นทาง สำหรับปั่นจักรยานพร้อมอาคารบริการอาหารและเครื่องดื่มรวมทั้งมีจักรยานให้เช่า
- กิจกรรมพายเรือ และจักรยานน้ำ มีพื้นที่สำหรับเล่นน้ำบริเวณหาดทรายขาว มีห่วงยาง เรือพาย จักรยานน้ำ ให้เช่า พร้อมกับซุ้มจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มที่จัดไว้ให้อย่างสะดวก
- กิจกรรมตกปลา มีพื้นที่สำหรับตกปลาบริเวณสันเขื่อนและซุ้มแพสำหรับพักผ่อนหย่อนใจ สำหรับผู้ชอบกิจกรรมตกปลา
- กิจกรรมทางศาสนา บริเวณศาสนสถานตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของอ่างเก็บน้ำ เป็นสถานที่เงียบสงบ จัดเป็นเขตอภัยทาน และเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูป มีหนังสือเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาให้นักท่องเที่ยวที่ชอบธรรมะ ได้ศึกษาธรรมกราบไหว้บูชาพระพุทธรูป พร้อมมีวัดอุโมงค์ลให้เข้าบูชา
- กิจกรรมพักผ่อน มีพื้นที่พักผ่อนให้บริการสำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการพักผ่อนพักผ่อนเพื่อชมธรรมชาติ มีเต็นท์พร้อมเครื่องนอนให้เช่า
- กิจกรรมทดสอบกำลังใจ กระโดดหอสูง 34 ฟุต ควบคุมโดยทหารพลร่มผู้ชำนาญการ โดครัม พร้อมอุปกรณ์ที่ทันสมัยและปลอดภัย มีเกียรติบัตรและเครื่องหมายปีกรัมแสดงความสามารถที่เป็นสิ่งยืนยันความกล้าหาญ

2. น้ำตกตาดหมอก (จางปู่แก้ว) ตั้งอยู่ที่หมู่ 3 บ้านศาลา เป็นน้ำตกที่มีความเป็นธรรมชาติ มีละอองน้ำเย็นลอยเป็นหมอกตลอดปี อยู่ใกล้ ๆ กับห้วยดิงเต่า มีเส้นทางเดินเพื่อศึกษาธรรมชาติและขึ้นไปชมน้ำตกชั้นเดียวและมีน้ำไหลตลอดปี

3. ผาลาด- ผากบ ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 บ้านศาลา อยู่เชิงเขาของน้ำตกตาดหมอก บริเวณรอบ ๆ มีบรรยากาศร่มรื่น เต็มไปด้วยต้นไม้ขนาดใหญ่ มีน้ำที่ไหลมาจากน้ำตกตาดหมอก ผากบจะมีลักษณะของหน้าผาเป็นรูปกบ มีทางรถยนต์สามารถขับขึ้นไปถึงบริเวณผากบนั้น จากนั้นเดินต่อไปอีก 1 – 2 กิโลเมตร ก็จะถึงผากบ และจากผากบเดินขึ้นไปอีกประมาณ 4 กิโลเมตร จะถึงน้ำตกตาดหมอก ใช้เส้นทางเดียวกับอ่างเก็บน้ำห้วยดิงเต่า

ด้านสาธารณูปโภค

ตำบลคอนแก้วมีการจัดระบบสาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐาน โดยเฉพาะระบบประปาหมู่บ้านและไฟฟ้าสาธารณะ รวมทั้งโคมไฟสาธารณะ คลอบคลุมและเพียงพอทุกหมู่บ้าน มีสภาพดีใช้การได้ตลอดเวลา

การพัฒนาทางด้านเส้นทางการคมนาคม ถนนในตำบลคอนแก้วทุกหมู่บ้านได้รับงบประมาณการก่อสร้าง โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตและโครงการก่อสร้างถนนแอสฟัลติกในหมู่บ้านจากองค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้ว

โทรศัพท์สาธารณะมีไว้ให้สำหรับทุกหมู่บ้านอย่างเพียงพอ ได้รับการบริการอย่างทั่วถึง

แต่ก็มีระบบสาธารณูปโภคบางส่วนที่ยังไม่ได้รับการพัฒนาหรือมีปัญหา เช่น เส้นทางคมนาคมและทางระบายน้ำและการประปา ยังไม่มีทั่วทุกหมู่บ้านเพราะขาดงบประมาณในการสนับสนุน และบางพื้นที่ของหมู่บ้านไม่มีพื้นที่ที่จะสามารถสร้างประปาหมู่บ้านได้ แต่ก็มีประปาส่วนภูมิภาคที่เข้าถึงหมู่บ้าน เช่น หมู่บ้านชะเอียงที่มีงบประมาณที่จะสร้างประปาหมู่บ้าน แต่ไม่มีพื้นที่ จึงยกให้หมู่บ้านอื่นรับงบประมาณที่จะสร้างประปาแทน แต่หมู่บ้านชะเอียงก็สามารถที่จะใช้น้ำประปาจากส่วนภูมิภาคได้

ส่วนในด้านอื่น ๆ มีการบริการทั่วถึง และความเป็นชนบทกิ่งเมืองตำบลคอนแก้วจึงมีการพัฒนาในด้านสาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐานอย่างทั่วถึง

สรุปข้อมูลของตำบลคอนแก้ว

ลักษณะโดยทั่วไป ตำบลคอนแก้วเป็นที่ราบริมฝั่งแม่น้ำปิง มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 34.953 ตารางกิโลเมตร พื้นที่ 3 ใน 4 เป็นเขตทหาร เขตอุทยาน อยู่ในความรับผิดชอบของทหาร และมีอาณาเขตติดต่อกับตำบลแม่สา อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

ประเพณีของตำบลคอนแก้วมีประเพณีตามประเพณีคล้ายชนชนของคนภาคเหนือและมีเทศกาลตามปฏิทินไทยแต่จะมีชื่อเรียกเทศกาลต่างๆตามชื่อเรียกทางภาคเหนือ

ในตำบลคอนแก้วมีการส่งเสริมการรวมกลุ่มอาชีพต่างๆและมีการผลิต OTOP ระดับ 4 ดาว ได้แก่ ผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ กลุ่มน้ำพริกตาแดงนอกจากกลุ่มอาชีพแล้ว ยังมีกลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มทอผ้า อาชีพส่วนใหญ่ของคนในตำบลคอนแก้วประกอบอาชีพรับจ้าง รับราชการ ค้าขาย มีการขยายตัวของความเป็นเมืองมากขึ้น จึงทำให้ความเป็นชนบทเริ่มมีน้อยลง เนื่องจากตำบลคอนแก้วเป็นกิ่งเมือง กิ่งชนบท ส่งผลให้ค่าครองชีพของประชาชนในตำบลคอนแก้วสูงขึ้น อาจก่อให้เกิดปัญหาหนี้สินซึ่งอาจมีผลกระทบต่อประชาชนในตำบลคอนแก้วได้

ในด้านการเมืองการปกครองประชาชนในตำบลคอนแก้วมีการตื่นตัวในการมีส่วนร่วมทางการเมืองค่อนข้างสูง ตั้งแต่การเลือกตั้งระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล ระดับประเทศ และมีการวางแผนชุมชน และเสนอโครงการต่างๆ ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน

ผู้นำชุมชนเข้มแข็งประชาชนให้ความเชื่อถือผู้นำ ผู้บริหารท้องถิ่นมีคุณธรรมในการปฏิบัติงาน ประชาชนมีการตื่นตัวต่อการมีส่วนร่วมในการเมือง แต่ประชาชนยังขาดความเข้าใจในประเด็นสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ

ประชาชนในตำบลคอนแก้วได้รับบริการด้านสาธารณสุขได้ง่าย เพราะสถานที่ให้บริการมีค่อนข้างมาก อาทิ สถานีอนามัย ประจำตำบล โรงพยาบาลนครพิงค์โรงพยาบาลประจำจังหวัด รวมทั้งคลินิกเอกชน ร้านขายยา ทำให้ประชาชนได้รับบริการด้านสาธารณสุขมากขึ้น แต่ประชาชนยังขาดความตระหนักในการดูแลสุขภาพตัวเอง ซึ่งอาจส่งผลทำให้เจ็บป่วยได้

ตำบลคอนแก้วมีอาณาเขตติดต่อกันแม่น้ำปิงจึงทำให้มีแหล่งน้ำใช้ในการอุปโภคและทำการเกษตรและมีน้ำไหลผ่านหมู่บ้านในตำบลคอนแก้ว และยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในตำบลคอนแก้วที่มีทั้งประชาชนในตำบลคอนแก้วรวมทั้งประชาชนนอกเขตพื้นที่มาเที่ยวพักผ่อนในสถานที่ท่องเที่ยว ได้แก่ อ่างเก็บน้ำห้วยตึงเต่า น้ำตกตาดหมอก (ข้างปู้แก้ว) ฝายลาด-ผาถ้ำซึ่งอยู่ในเขตตำบลคอนแก้ว

ในด้านโครงสร้างพื้นฐานมีทั่วถึงทั้งเขตตำบลคอนแก้ว โดยเฉพาะระบบประปาหมู่บ้านและไฟฟ้าสาธารณะ ครอบคลุมและเพียงพอทุกหมู่บ้านมีใช้ได้ดีตลอดเวลาและมีเส้นทางคมนาคมแต่ละหมู่บ้านในเขตรับผิดชอบของตำบลคอนแก้วอยู่ในสภาพใช้งานได้

หมู่ที่ 1 บ้านบ่อปู้ ตำบลคอนแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

ประวัติหมู่บ้าน

ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้านบ่อปู้ ในอดีตภายในหมู่บ้านบ่อปู้มีบ่อน้ำที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติบริเวณกลางทุ่งนา แล้วน้ำในบ่อนั้นได้เกิดจากการดันของน้ำใต้ดินออกสู่ยังผิวดินจึงทำให้เกิดเป็นน้ำพุขึ้น น้ำที่พุขึ้นนั้นจะมีน้ำพุขึ้นมาตลอดเวลา ทำให้ชาวบ้านได้ใช้อุปโภคบริโภค ชาวบ้านจึงได้ตั้งชื่อหมู่บ้านว่า บ้านบ่อปู้ เพราะว่าภายในหมู่บ้านมีน้ำพุ แต่ในปัจจุบันน้ำบ่อที่มีน้ำพุขึ้นยังพุขึ้นมาอยู่และชาวบ้านได้ล้อมรั้วกันไว้ ได้นำน้ำที่พุขึ้นมานำมาผลิตเป็นน้ำดื่มบรรจุขวดขายในหมู่บ้านและหมู่บ้านอื่น ๆ โดยใช้ชื่อว่า น้ำบ่อปู้ ชาวบ้านในหมู่บ้านบ่อปู้ใช้น้ำประปาหมู่บ้านในการอุปโภคและบริโภคในชีวิตประจำวันและ บ้านบ่อปู้อยู่ทางทิศใต้ของอำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ระยะทางจากหมู่บ้านไปยังอำเภอ 4 กิโลเมตร เดินทางโดยใช้เส้นทางเชียงใหม่ – ฝาง ถนนทางหลวงหมายเลข 107 พื้นที่ของหมู่บ้านประมาณ 2.782 ตารางกิโลเมตร

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดกับ	บ้านแม่सान้อย ต.แม่สา อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่
ทิศใต้	ติดกับ	หมู่ที่ 2 บ้านคอนแก้ว อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่
ทิศตะวันออก	ติดกับ	หมู่ที่ 9 บ้านสบสา-หนองพาน อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่
ทิศตะวันตก	ติดกับ	กองพันรบพิเศษที่ 2

สภาพประชากร

จำนวนหลังคาเรือน	523	หลังคาเรือน
จำนวนประชากรทั้งหมด	867	คน
จำนวนประชากรชาย	483	คน
จำนวนประชากรหญิง	384	คน

สภาพสังคม

หมู่บ้านบ่อปู้ส่วนใหญ่จะอาศัยเป็นครอบครัวเดี่ยว มีผู้ใหญ่บ้านชื่อ นายบุญรัตน์ พรหมวัน ภายในหมู่บ้าน มีบ้านจัดสรร ไม่มีตึกแถว, ห้องแถวและทาวน์เฮาส์ มีศาสนาสถานทางพุทธศาสนา คือ วัดคาราภิมุข (วัดบ่อปู้) ประวัติความเป็นมาของวัดคาราภิมุข วัดตั้งอยู่เลขที่ 100 หมู่ 1 ตำบลคอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ สร้างขึ้นโดยเจ้าอินทรวชิชยานนท์ ผู้ครองนครเชียงใหม่ ที่ 7 ทรงสร้างให้บุตรคือ เจ้าดารารัศมี พระวรชายาใน รัชกาลที่ 5 คือพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ สร้างขึ้นราวปี พ.ศ. 1247 หรือ พ.ศ. 2428 มีเนื้อที่ทั้งหมด 8 ไร่ 3 งาน 62 ตารางวา โฉนดที่ดินเลขที่ 31225 ทิศใต้ และ ทิศตะวันตกติดกับหมู่บ้านวัดคาราภิมุข มีชื่อเรียกอีกอย่างว่า “วัดบ่อปู้” ที่มีชื่อเรียกอีกอย่างนี้เพราะว่าเรียกตามชื่อของหมู่บ้าน โดยหมู่บ้านห่างจากจากวัดไปทางวัดไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ จะมีบ่อน้ำขนาดใหญ่อยู่ 1 บ่อ มีความกว้าง 4 เมตร มีเนื้อที่ทั้งหมด 30 ตารางวา ซึ่งเป็นที่ธรณีสงฆ์ บริเวณล้อมรอบขอบของบ่อน้ำจะเป็นเนื้อที่ของชาวบ้าน จึงเรียกกันว่าบ้านบ่อปู้ ชื่อวัดคาราภิมุข ก็มาจากคำว่าดารารัศมี มีเจ้าอาวาส คือ พระปริยญา คิตะธรรมโม มีพระสงฆ์ 2 รูป และสามเณร 5 รูป

ภายในวัดคาราภิมุขประกอบไปด้วย พระวิหาร พระเจดีย์ภิมุข ศาลาการเปรียญ กุฏิ พระวิหารคาราภิมุขได้บูรณะซ่อมแซมขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2521 โดยทำการบูรณะ ซึ่งมีความทรุดโทรมเป็นอย่างมาก โดยทำการเปลี่ยนหลังคาจากกระเบื้องดินเผาเป็นกระเบื้องเคลือบ เหตุการณ์สำคัญที่ได้เกิดขึ้นภายในวัดคาราภิมุข คือ เมื่อครั้ง พ.ศ. 2502 ได้เกิดอัคคีภัยครั้งยิ่งใหญ่ โดยไฟไหม้เผาผลาญกุฏิสงฆ์ ซึ่งทำด้วยไม้ทั้งหลัง พร้อมกับวัดอุณหมิค่าได้ถูกไฟเผาผลาญจนสูญสิ้นหมด

ส่วนใหญ่ในหมู่บ้านนับถือศาสนาพุทธ เด็กและเยาวชนในหมู่บ้านจะไปศึกษา
ยังโรงเรียนใกล้บ้าน เช่น บ้าน เช่น โรงเรียนบ้านศาลา หมู่ 3 บ้านศาลา โรงเรียนนวมินทร์รัฐชาติศ
พายัพ หมู่ 8 บ้านชะเอียง และโรงเรียนที่อยู่ในตัวเมือง เป็นต้น

การเมืองการปกครอง

ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 1 บ้านบ่อปู้ ชื่อ นายบุญรัตน์ พรหมวรรณ และสมาชิกองค์การบริหาร
ส่วนตำบลคอนแก้วในหมู่บ้านบ่อปู้มี 2 คน คือ นายจรัสศักดิ์ ทรายศำ และ นางอุไร ทนทะนาน
ในหมู่บ้านใช้การปกครองแบบประชาธิปไตย

สภาพเศรษฐกิจ

อาชีพของคนในหมู่บ้านส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพรับจ้างซึ่งมีประมาณเกือบ
ครึ่งหนึ่งของคนที่ประกอบอาชีพในหมู่บ้าน อาชีพรองลงมาคือ อาชีพรับราชการทหาร อาชีพ
เกษตรกร และอาชีพค้าขายมีการเปิดร้านขายของชำ ร้านค้าในหมู่บ้านมีประมาณ 2 – 3 ร้านอยู่
หลายแห่งนอกจากนั้นหมู่บ้านบ่อปู้ยังมีการรวมกลุ่มกันในการทำเหมม ซึ่งเป็นสินค้าเศรษฐกิจของ
หมู่บ้าน คนในชุมชนส่วนใหญ่มีฐานะปานกลาง

ในหมู่บ้านมีโรงงานอยู่ 2 แห่งคือ โรงงาน sabu sabu เป็นโรงงานที่ผลิตสบู่ และมี
ชาวบ้านเข้าทำงานในโรงงานเป็นจำนวนมาก แห่งที่สองคือ บริษัท ยัวซ่า เซล จำกัด ไม่มี
รายละเอียดของบริษัทฯ

ทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งบันเทิง

ในหมู่บ้าน มี คลองชลประทาน มีที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน ในหมู่บ้านยังมี
บ่อน้ำหลายแห่งแต่ไม่สามารถที่จะใช้งานได้เพราะไม่มีน้ำในบ่อ

สาธารณสุขสถาน

ในเขตพื้นที่หมู่ 1 ไม่มีสถานที่ทางราชการตั้งอยู่ในเขตพื้นที่หมู่ 1 ภายในหมู่บ้านมี
สถานที่พักผ่อนของคนในหมู่บ้าน และสถานที่เยาวชนใช้ในการรวมกลุ่มในการทำกิจกรรม
แต่ลานกีฬายังไม่เป็นมาตรฐานมีประมาณ 2 แห่ง ซึ่งจะอยู่หน้าวัดคารากิมุข มีสนามเปตอง และ
สนามฟุตบอล สนามวอลเลย์บอล สนามบาสเกต เยาวชนมักจะใช้สนามหลังวัดคารากิมุขในการ
เล่นกีฬาฟุตบอลเพราะไม่มีสนามในการเล่นฟุตบอลที่เป็นมาตรฐาน แต่สนามกีฬาทั้งสามสนามใช้
รวมกันในการเล่นกีฬาของเด็กและเยาวชนในหมู่บ้าน

ภาพที่ 4.2 วัดดารากิมุขหรือวัดบ่อปู่

แหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน

มีแหล่งเรียนรู้ในชุมชน มี 1 แห่ง คือ ศาลาประจำหมู่บ้านใช้ในการอ่านหนังสือพิมพ์ และมีที่ติดประกาศข่าวเพื่อเป็นการกระจายข่าวให้เยาวชน

มีเสียงตามสายกระจายข่าว 1 แห่ง ประชาชนในหมู่บ้านสามารถรับรู้ข่าวสารได้ทั่วถึง

การรวมกลุ่ม

การรวมกลุ่มของคนในองค์กร ชื่อกลุ่มองค์กร คือ

กลุ่มแม่บ้าน มีอาชีพเสริมคือการทำขนม ทำแหนม

กลุ่มออมทรัพย์จำนวน สมาชิก 100 คน แต่ในปัจจุบันกลุ่มออมทรัพย์กำลังจะเลิก เพราะว่ามีคนกู้เงินไปแล้วไม่ยอมจ่ายคืนตามกำหนด

กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) จำนวนสมาชิก 12 คน มีหน้าที่ดูแลเรื่องสุขภาพอนามัยของคนในชุมชน

กลุ่มอาสาสมัครรักษาความปลอดภัยประจำหมู่บ้าน ซึ่งมีหน้าที่คอยรักษาความสงบในหมู่บ้าน

กลุ่มฌาปนกิจทุกครัวเรือนเป็นสมาชิกกลุ่ม จะเก็บเงินค่าสมาชิกครัวเรือนละ 100 บาท ต่อการเสียชีวิตของสมาชิกหนึ่งราย

เส้นทางการคมนาคม

เส้นทางการคมนาคมส่วนใหญ่ จะเป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก (คสล.) และ แอสฟัลติก คอนกรีต เป็นโครงการทำถนนขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้วที่จัดทำขึ้นให้กับหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้าน

อนามัยและสาธารณสุข

ประชาชนในหมู่บ้านบ่อปู้ส่วนใหญ่ในเวลาเจ็บป่วยจะไปรักษาร่างกายที่ โรงพยาบาล นครพิงค์ ด้านสาธารณสุขในหมู่บ้านก็จะมี กลุ่ม อสม. เป็นผู้ดูแลเรื่องของสุขภาพของคนในหมู่บ้านในเรื่องของโรคติดต่อและการสำรวจข้อมูลของชุมชน

ประเพณีและวัฒนธรรม

ประเพณีและวัฒนธรรมที่คนในหมู่บ้านบ่อปู้มีการยึดถือและปฏิบัติตามประเพณีและวัฒนธรรมของไทย ที่ทำการตั้งแต่สมัยโบราณและยังยึดถือและปฏิบัติกันมาจนถึงปัจจุบัน ได้แก่ ประเพณีลอยกระทง ซึ่งประชาชนในหมู่บ้านในการแข่งขันทั้ง ภายใน และภายนอกตำบลซึ่งจะมีการจัดงานร่วมกับหมู่บ้านสบสา - หนองพาน และประเพณีถวายสลากเป็นการจัดขึ้นประจำปีของหมู่บ้าน ส่วนใหญ่คนในหมู่บ้านบ่อปู้นับถือศาสนาพุทธเป็นส่วนใหญ่ ในวันสำคัญทางศาสนา ชาวบ้านก็มีการทำบุญตักบาตรที่วัดประจำหมู่บ้าน มีการทำบุญทุกวันที่เป็นวันสำคัญทางศาสนา ปัจจุบันมีประเพณีต่าง ๆ เช่นงานอบรมสมโภชน์พระเจดีย์ศรีภิมุข ในช่วงเทศกาลสงกรานต์ งานทำบุญผ้าป่าประจำปี งานทำบุญน้ำบ่อปู้เป็นประจำทุก ๆ ปี ทำขึ้นในเดือนมีนาคม

ปัญหาของชุมชน

เยาวชนมักจะใช้สนามหลังวัดคาราภิมุขในการเล่นกีฬาฟุตบอลเพราะไม่มีสนามในการเล่นฟุตบอล และเป็นสนามที่ไม่ได้มาตรฐาน เนื่องจากสนามกีฬาหลังวัดนั้นเป็นที่ของเอกชนจึงไม่สามารถที่จะทำการปรับปรุงได้

สรุป

หมู่ที่ 1 หมู่บ้านบ่อปู้ส่วนใหญ่ประชาชนที่อาศัยอยู่เป็นคนเมืองและอาศัยมาตั้งแต่รุ่นปู่ย่าตายายและมีคนนอกพื้นที่มาอาศัยอยู่บ้าง ซึ่งการดำเนินชีวิตของคนในหมู่บ้านเป็นแบบเรียบง่ายและอาศัยพึ่งพากันแบบเครือญาติและมีการประกอบอาชีพรับจ้าง รับราชการ ค้าขาย และมีประเพณีตามประเพณีของคนเหนือทั่วไป และมีการทำกิจกรรมร่วมกันเมื่อมีประเพณีสำคัญของทางวัดและทางหมู่บ้านจัดขึ้น เด็กในหมู่บ้านออกไปเรียนในโรงเรียนหมู่บ้านใกล้เคียงในตำบลดอนแก้วและเรียนในตัวเมืองเนื่องจากในหมู่บ้านไม่มีโรงเรียน หมู่บ้านบ่อปู้มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องสนามกีฬาซึ่งมีสภาพไม่สามารถใช้งานหรือเล่นกีฬาได้ แต่ยังมีสนามบริเวณหน้าวัดที่สภาพพอที่ใช้เล่นกีฬาได้บ้าง การรวมตัวทำกิจกรรมของเยาวชนมีน้อยเนื่องจากเยาวชนต้องเรียนหนังสือเวลาว่างจึงไม่ตรงกันและยังมีโรงงานรวมทั้งแหล่งบันเทิงในหมู่บ้าน

หมู่ที่ 2 บ้านดอนแก้ว ตำบลดอนแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

ประวัติหมู่บ้าน

แต่ก่อนบ้านดอนแก้วมีลักษณะพื้นที่ กลุ่มดอน มีคลองตัดผ่านหมู่บ้าน และมีน้ำปิงไหลอ้อมหมู่บ้าน ในสมัยก่อนได้นำเอาต้นไม้ชนิดหนึ่งมาปลูก ภายหลังทราบชื่อว่า ดอกแก้ว ซึ่งต้นแก้วนี้มีลักษณะลำต้นไม่สูง มีดอกสีขาวและมีกลิ่นหอมมาก ชาวบ้านจึงนำมาปลูกมากขึ้น จึงเรียกว่าบ้านดอกแก้ว ต่อมาภายหลังได้เปลี่ยนชื่อเป็น บ้านดอนแก้ว เพราะตั้งชื่อตามลักษณะพื้นที่กับต้นไม้ที่นิยมปลูกมาเรียกด้วยกันชื่อว่าบ้านดอนแก้ว

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดกับ	หมู่ 1 บ้านบ่อปู่ ต. ดอนแก้ว อ. แมริม จ. เชียงใหม่
ทิศใต้	ติดกับ	หมู่ 3 บ้านศาลา ต. ดอนแก้ว อ. แมริม จ. เชียงใหม่
ทิศตะวันตก	ติดกับ	กองพันสัตว์ต่าง กรมการทหารบก
ทิศตะวันออก	ติดกับ	แม่น้ำปิง

สภาพประชากร

จำนวนหลังคาเรือน	840	หลังคาเรือน
จำนวนประชากรทั้งหมด	2,107	คน
จำนวนประชากรชาย	1,324	คน
จำนวนประชากรหญิง	783	คน

สภาพสังคม

ประชากรในหมู่บ้านดอนแก้ว ส่วนมากจะอาศัยอยู่กันแบบครอบครัวเดี่ยว ภายในหมู่บ้านมีศาสนสถานที่สำคัญ คือ วัดดอนแก้ว โดยมี พระใบฎีกาเจริญศักดิ์ สิริภทฺโท เป็นเจ้าอาวาสประจำวัดนี้ มีจำนวนพระสงฆ์ทั้งหมด 3 รูป และสามเณรทั้งหมด 4 รูป สภาพทั่วไปของวัดนั้นภายในบริเวณวัดมีอาณาเขตกว้างขวาง มีต้นไม้ร่มรื่น มีกุฏิ โบสถ์ของวัดมีสภาพมั่นคง มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมของวัด วัดดอนแก้วถือเป็นศูนย์รวมของการรวมกลุ่มภายในชุมชน มีการพบปะกันระหว่างหมู่บ้าน วัดจึงเป็นสถานที่ในการพัฒนาจิตใจ สร้างความสามัคคีกันระหว่างคนในชุมชน ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของชาวบ้าน

ภาพที่ 4.3 วัดดอนแก้ว

มีการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โดยจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลดอนแก้วคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อบต.ดอนแก้วตั้งอยู่โรงเรียนบ้านดอนแก้ว ปัจจุบันมีผู้ดูแลเด็กจำนวนทั้งหมด 5 คน จำนวนเด็กเล็กทั้งหมด 49 คน เด็กชาย 31 คน เด็กหญิง 18 คน สภาพปัญหาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะขาดบุคลากรด้านการทำความสะอาด เนื่องจากไม่มีภารโรง ซึ่งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนี้จะรับเด็กที่มีอายุระหว่าง 1 1/2 – 4 ขวบ

ภาพที่ 4.4 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

สถาบันทางการศึกษาที่สำคัญอีกแห่ง คือ โรงเรียนดอนแก้ว โดยมีผู้อำนวยการชื่อนายเจริญ นันทะธรรม มีจำนวนครูทั้งหมด 8 คน ครูช่วยราชการอีก 1 คน มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 61 คน ชาย 37 คน หญิง 24 คน สภาพปัญหาของโรงเรียนนี้คือ ครูหรืออาจารย์สอนไม่ตรงตามที่เรียนจบมา นอกจากนี้ยังมีแหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน คือ ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน การกระจายข่าวสารต่าง ๆ โดยการให้หออกระจายข่าวของหมู่บ้าน/เสียงตามสาย

ภาพ ที่ 4.5 ห้องสมุดหมู่บ้าน

การเมืองและการปกครอง

หมู่บ้านคอนแก้ว มีผู้ใหญ่บ้าน ชื่อ นายสมพร ดวงไทย ซึ่งมาจากการเลือกตั้งของชาวบ้าน มีคณะกรรมการชุมชนหมู่บ้าน และมีสมาชิก อบต. ในหมู่บ้านจำนวน 2 คน คือนายสุรัตน์ สุรินทร์แก้ว และ นางปัทมา สุดด้วงแก้ว เมื่อมีปัญหาส่วนใหญ่ชาวบ้านก็จะได้รับการช่วยเหลือจากผู้ใหญ่บ้านด้วยการให้คำปรึกษา ในหมู่บ้านคอนแก้วมีการปกครองแบบประชาธิปไตย

สภาพเศรษฐกิจ

ชาวบ้านคอนแก้วส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป รองลงมาคืออาชีพรับราชการและค้าขาย คนส่วนใหญ่ในหมู่บ้านมีฐานะค่อนข้างดี ภายในชุมชนมีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพจากหน่วยงานราชการ เน้นในเรื่องของโครงการหลวง ชาวบ้านที่สนใจจะเข้าอบรมตามความสมัครใจเพื่อที่จะได้ความรู้จากวิทยากร ที่อยู่อาศัยของคนในชุมชนส่วนใหญ่จะเป็นลักษณะของบ้านชั้นเดียว ทำจาก บล็อก,อิฐ และนอกจากนี้ก็เป็นบ้านจัดสรร,ตึกแถว,หอพัก ฯลฯ

ทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งบันเทิง

แหล่งน้ำทรัพยากรธรรมชาติที่ไหลผ่านหมู่บ้านคือแม่น้ำปิง และลำน้ำเหมืองสาไหลผ่านหมู่บ้าน มีร้านเหล้าตองที่เป็นแหล่งบันเทิงคอยสร้างสีสันและความบันเทิงให้กับคนในชุมชน

ด้านการรวมกลุ่ม

กลุ่มเยาวชน ลักษณะของกลุ่มโดยทั่วไป กลุ่มเยาวชนของหมู่บ้านคอนแก้วมีสมาชิกประมาณ 100 คน โดยมี นางสาวจุฬารัตน์ วงศ์งาม เป็นประธานกลุ่ม จะมีการรวมกลุ่มของเยาวชนเวลาที่มีกิจกรรมจะร่วมกันและช่วยเหลือกันในการทำกิจกรรม กิจกรรมที่กลุ่มเยาวชนมักจะรวมตัวกันทำ คือ การรณรงค์เกี่ยวกับโรคเอดส์ รณรงค์เกี่ยวกับยาเสพติด และมีการรวมตัวกันเพื่อเรียนรู้

เกี่ยวกับธรรมมะจะเรียนทุกวันอาทิตย์ การเรียนจะแบ่งออกเป็นภาคเช้าและภาคบ่าย โดยภาคเช้าจะเน้นศึกษาเกี่ยวกับธรรมมะที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้กลุ่มเยาวชนได้ศึกษาและรู้จักธรรมมะรู้จักในเรื่องของบาป บุญ คุณ โทษ และในภาคบ่ายจะเป็นกิจกรรมที่ให้ผู้ใหญ่เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กและเยาวชน เช่น มีการทำบายศรี และมีการส่งเสริมการเล่นดนตรีพื้นเมืองของเด็กและเยาวชนเพื่อรักษาและสืบทอดความเป็นเอกลักษณ์ของชาวล้านนาไว้ให้กับคนรุ่นหลัง และเพื่อเป็นการส่งเสริมให้กลุ่มเยาวชนห่างไกลจากยาเสพติดและรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

กลุ่มแม่บ้าน ลักษณะทั่วไปของกลุ่มแม่บ้าน เมื่อมีการก่อตั้งกลุ่มทอผ้า มีสมาชิกทั้งหมดประมาณ 50 ว่าคน โดยมี นางบัวคำ ดวงไทย เป็นประธานกลุ่มแม่บ้าน การรวมกลุ่มกันทอผ้าของกลุ่มแม่นั้นช่วงนี้จะมีการจ้างครูมาสอนทุกวัน โดยวันธรรมดาสอนตั้งแต่เวลา 19.00 – 21.00น. ส่วนวันเสาร์และวันอาทิตย์จะสอนตลอดทั้งวัน ซึ่งชาวบ้านจะให้ความสนใจเกี่ยวกับการทอผ้ามากเป็นพิเศษ

ภาพที่ 4.6 แสดงการรวมกลุ่มแม่บ้าน กลุ่มทอผ้า

กลุ่มผู้สูงอายุ เป็นการรวมกลุ่มกันเพื่อให้กลุ่มผู้สูงวัยงานทำและสร้างรายได้ให้กับตนเอง โดยการรวมกลุ่มกันทำดอกไม้จันทน์ และทำพวงหรีดขาย ซึ่งมีสมาชิกประมาณ 80 กว่าคน มีประธานกลุ่ม คือ นายศรีไล บุญรักษา

กลุ่ม อสม. มีนางปัทมา สุขด้วงแก้ว เป็นประธาน กลุ่ม อสม. เป็นกลุ่มที่เป็นตัวแทนของหน่วยงานทางด้านสาธารณสุข นำข่าวสารทางด้านอนามัยและสาธารณสุขมาเผยแพร่ให้กับชาวบ้าน เช่น ข่าวสารเกี่ยวกับโรคติดต่อ การฉีดวัคซีน การแจกทรายอะเบตให้กับชาวบ้านเพื่อป้องกันโรคไข้เลือดออก มีการบริการวัดความดันโลหิต ณ บ้านประธาน อสม.

กลุ่มฌาปนกิจ ลักษณะของกลุ่มคือ เป็นกลุ่มที่มีการเก็บเงินเมื่อมีคนในกลุ่มที่เป็นสมาชิกกลุ่มด้วยกันเสียชีวิต โดยจะเก็บค่าสมาชิก ละ 20 บาท ต่อหลังคาเรือน กลุ่มฌาปนกิจของ

หมู่บ้านดอนแก้วส่วนมากจะประสบกับปัญหาในเรื่องการจ่ายเงิน ซึ่งบางครัวเรือนจะไม่จ่ายเงินตรงตามเวลา

กลุ่มอพพร. ลักษณะของกลุ่มโดยทั่วไป มีสมาชิกกลุ่มประมาณ 10 กว่าคน เมื่อมีภารกิจทาง อบต. จะจัดให้ไปประจำจุดตรวจ เพื่อตรวจดูแลความเรียบร้อย

กลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ มีประธานกลุ่มชื่อ นายเลิศ พรหมยืน ลักษณะของกลุ่มโดยทั่วไปจะมีการเก็บเงินเป็นเดือน เดือนละ 100 บาทขึ้นไป ซึ่งในบ้านดอนแก้วจะมีการเก็บเงินออมทุกวันที่ 5 ของเดือนซึ่งการออมจะแล้วแต่ชาวบ้านจะออมในแต่ละเดือน

สาธารณสุขปกอก

ด้านสาธารณสุขปกอก มีน้ำประปา โดยใช้ น้ำประปาส่วนภูมิภาคจากอำเภอแม่ริม ซึ่งคนในชุมชนได้รับการบริการอย่างทั่วถึง ในหมู่บ้านมีบ่อน้ำแต่จะไม่มีการใช้น้ำจากบ่อส่วนมากจะใช้น้ำประปา มีโทรศัพท์บ้านจำนวน 70 เบอร์เซ็นต์ของจำนวนหลังคาเรือนทั้งหมด มีโทรศัพท์สาธารณะจำนวน 2 แห่ง และมีไฟฟ้าใช้กันทุกหลังคาเรือนและทั่วถึง

เส้นทางคมนาคม

เส้นทางคมนาคมภายในหมู่บ้านส่วนใหญ่จะเป็นถนนแอสฟัลติกคอนกรีต มีโครงการก่อสร้างถนนแอสฟัลติกคอนกรีตและโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก สภาพทั่วไปได้รับการปรับปรุงถนนตามมาตรฐานแล้วจากงบประมาณของ องค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว

ประเพณีและวัฒนธรรม

ประเพณีและวัฒนธรรมที่คนในหมู่บ้านดอนแก้วมีการยึดถือและปฏิบัติตามประเพณีและวัฒนธรรมของไทย ที่ทำการตั้งแต่สมัยโบราณและยังยึดถือและปฏิบัติกันมาจนถึงปัจจุบัน ได้แก่ ประเพณีลอยกระทง ซึ่งประชาชนในหมู่บ้านในการแข่งขันทั้ง ภายใน และภายนอกตำบล มีประเพณีกัวยสลากเป็นการจัดขึ้นประจำปีของหมู่บ้าน และมีประเพณีประจำปีที่จัดขึ้นทุกปีคืองานประเพณีสงกรานต์ จะจัดขึ้นในเดือนมีนาคม จะมีเหมือนกับหมู่บ้านอื่นๆแต่จะแตกต่างในด้านกิจกรรม คือ จะมีการทานน้ำ ทานธรรมสังฆทาน เริ่มทำการถวายทาน ตั้งแต่ 2 ทุ่มครึ่งเป็นต้นไป และมีการสวดเทศนาธรรมแบบพื้นเมือง เทศแบบ “ฝนแสนห่า” คือ มีการสวดมนต์ของพระสงฆ์หลายรูปและแต่ละรูปก็จะสวดคนละเทศกัน โดยที่เริ่มทำการสวดพร้อมกัน และที่สำคัญจะมีการสงฆ์ต่างจากวัดอื่นๆ คือ ในวัดอื่นๆ จะนิยมทำการสงฆ์พระธาตุในวันเพ็ญ 15 ค่ำ แต่วัดดอนแก้วนี้จะสงฆ์พระธาตุในวันแรม 8 ค่ำ เดือน 6 เพราะเนื่องจากว่าถาวรวัตถุและสิ่งปลูกสร้างทั้งหลายที่มีอยู่ในวัดจะสร้างขึ้นในวันแรม 8 ค่ำ เดือน 6 เป็นหลัก ดังนั้นจึงยึดถือเอาวันแรม 8 ค่ำ เดือน 6 เป็นวันที่สงฆ์พระธาตุ ส่วนใหญ่คนในหมู่บ้านดอนแก้วนับถือศาสนาพุทธ

เป็นส่วนใหญ่ ในวันสำคัญทางศาสนาชาวบ้านก็จะมีการทำบุญตักบาตรที่วัดประจำหมู่บ้าน มีการเข้าวัดทุกวันที่เป็นวัดสำคัญทางศาสนา

สภาพปัญหาของชุมชน

ปัญหาที่รกร้าง ไม่มีการใช้ประโยชน์ควรมีการขออนุญาตนำมาใช้ประโยชน์ภายในหมู่บ้าน เช่น สำนักงานกองการพัสดุ และที่บ้านรกร้างไม่มีผู้อาศัยอยู่ ปัญหาของศูนย์เด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้วที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่โรงเรียนคอนแก้ว ยังขาดผู้อำนวยการศูนย์ และขาดคนดูแลและทำความสะอาดศูนย์เด็กเล็ก ภาระต้องตกอยู่ที่ ครูผู้สอนคนเดียว และครูผู้สอนไม่ได้จบตรงตามที่เรียนมา ครูจบอีกหลักสูตรหนึ่งแล้วได้มาสอนอีกหลักสูตรหนึ่งเพราะไม่มีครูสอนจึงทำให้ต้องรับครูอัตราจ้างเข้ามาสอน

ภาพ ที่ 4. 7 แสดงบ้านร้างบนพื้นที่รกร้าง

สรุป

หมู่ที่ 2 บ้านคอนแก้วมีการประกอบอาชีพ รับราชการ รับจ้าง ค้าขาย โดยส่วนใหญ่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในคอนแก้วเป็นคนเมืองและเป็นคนในพื้นที่และมีหมู่บ้านจัดสรรซึ่งเป็นคนนอกพื้นที่มาอาศัยในหมู่บ้านเพื่อมาประกอบอาชีพ แต่การร่วมกิจกรรมของคนในหมู่บ้านจัดสรรน้อยเพราะไปทำงานและอยู่แบบต่างคนต่างอยู่

ประชาชนในหมู่บ้านคอนแก้วซึ่งเป็นคนดั้งเดิมและอาศัยมาตั้งแต่รุ่นปู่ย่ามาจนถึงปัจจุบันนี้ การทำกิจกรรมร่วมกันทั้งเด็กเยาวชนและผู้ใหญ่มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกันดี และมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในหมู่บ้านและหมู่บ้านใกล้เคียง มีการดำเนินชีวิตแบบเรียบง่ายและมีประเพณีตามประเพณีของคนภาคเหนือทั่วไป หมู่บ้านคอนแก้วมีโรงเรียนในระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมีสถานรับเลี้ยงเด็กตั้งแต่ขวบครึ่งถึงสี่ขวบ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้วเป็นผู้ดูแลและรับผิดชอบ หมู่บ้านคอนแก้วมีวัดประจำหมู่บ้านและทางวัดมีการสอนเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาในวันอาทิตย์ ซึ่งมีพระใบฎีกาเจริญศักดิ์

สิริภุฑู เป็นเจ้าอาวาส เป็นผู้จัดกิจกรรม และมีการจ้างวิทยากรจากภายนอกมาทำการสอนเด็ก ๆ ในตำบลคอนแก้วที่เข้าร่วมกิจกรรมพุทธศาสนาวินาศิตย์ เด็กในหมู่บ้านคอนแก้วมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมในชุมชนตามที่โรงเรียน และ ชุมชน จัดให้

ในหมู่บ้านคอนแก้วมีห้องสมุดสำหรับให้บริการเรื่องหนังสือต่างๆบริการแก่คนในหมู่บ้านและหมู่บ้านใกล้เคียงได้ใช้บริการหาความรู้ และทำให้เกิดการรวมกลุ่มทำกิจกรรมในชุมชน

หมู่ที่ 3 บ้านศาลา ตำบลคอนแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

ประวัติหมู่บ้าน

หมู่ 3 บ้านศาลา ในสมัยก่อนนี้ มีชาวต่างชาติเดินทางผ่านหมู่บ้านนี้บ่อย เพราะชาวต่างชาติจะนำสินค้าต่างๆ เป็นของใช้ เสื้อผ้า นำมาขายให้กับชาวบ้านในละแวกนี้ ส่วนมากจะเป็นชาวพม่าจะเป็นพ่อค้านำสินค้ามาขาย ในช่วงนั้น ที่พักพิงของพ่อค้าชาวต่างชาติจะมีไม่มากเมื่อขายของเสร็จก็จะหาที่พักลำบาก พวกเขาจึงคิดกันว่าถ้าเราสร้างศาลาไว้ตรงที่เป็นหมู่ 3 บ้านศาลานี้เพื่อเป็นที่พักและเป็นที่นั่งพักผ่อนของชาวบ้าน หรือนัดปะกันในวาระต่างๆ ตั้งแต่นั้นมาชาวบ้านจึงเรียกชื่อหมู่บ้านนี้ว่า บ้านศาลา จึงเป็นที่เรียกกันอยู่ทุกวันนี้

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดกับ	หมู่ที่ 2 บ้านคอนแก้ว ต. คอนแก้ว อ. แมริม จ. เชียงใหม่
ทิศใต้	ติดกับ	หมู่ที่ 4 บ้านป่าแะ และหมู่ที่ 7 บ้านสันเหมือง ต.คอนแก้ว อ.แมริม จ.เชียงใหม่
ทิศตะวันออก	ติดกับ	แม่น้ำปิง
ทิศตะวันตก	ติดกับ	ดอยสุเทพบุย อ.เมือง จ.เชียงใหม่

สภาพประชากร

จำนวนหลังคาเรือน	414	หลังคาเรือน
จำนวนประชากรทั้งหมด	1,353	คน
จำนวนประชากรชาย	645	คน
จำนวนประชากรหญิง	708	คน

สภาพทางสังคมทั่วไป

ประชากรส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่กันแบบครอบครัวบ้านเดี่ยวลักษณะบ้านจะกระจัดกระจายไปตามสองข้างทาง ซึ่งอาศัยอยู่กันเป็นหย่อม ๆ มีทั้งบ้านชั้นเดียวและสองชั้น บ้านแบบโบราณและสร้างขึ้นแบบสมัยใหม่ สภาพทั่วไปชั้นบนของบ้านจะประกอบขึ้นด้วยไม้และชั้นล่างของบ้านจะประกอบขึ้นด้วยปูน นอกจากนี้ยังมีบ้านในลักษณะที่เป็นตึกแถว หอพัก บ้านเช่า ทาวเฮาส์ รวมถึงบ้านจัดสรรรอบ ๆ หมู่บ้านด้วย

หมู่บ้านศาลามีศาสนสถานที่สำคัญ คือ วัดโสภณาราม โดยมีท่านพระครูคำมูลวรชมุโหมเป็นเจ้าอาวาสประจำวัด มีจำนวนพระสงฆ์ทั้งหมด 20 รูป และสามเณรทั้งหมด 3 รูป ภายในวัดโสภณารามนี้ จะมีการทำโรงศพ ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อสงเคราะห์ให้กับคนยากจนที่ไม่มีเงินซื้อโรงศพ เวลามีคนเสียชีวิตทางวัดจะให้ญาติของผู้เสียชีวิตที่ไม่มีเงินซื้อโรงศพเอาใบมรณะของผู้ตายมาด้วย เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการมารับเอาโรงศพโดยไม่ต้องเสียเงินซื้อ แต่จะเป็นการบริจาคเงินเล็ก ๆ น้อย ๆ แล้วแต่จิตศรัทธาให้กับทางวัดแล้วทางวัดก็จะนำเงินบริจาคเหล่านั้นมาเป็นทุนในการซื้อไม้้อัดมาประกอบโรงศพ

ในด้านสถาบันทางการศึกษา บ้านศาลามีสถาบันการศึกษาภายในหมู่บ้าน คือ โรงเรียนบ้านศาลาจะเปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผู้อำนวยการโรงเรียนชื่อนายประเสริฐ อภิพรหม มีจำนวนครูทั้งหมด 16 คน มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 351 คน โดยแบ่งเป็นชาย 210 คน และหญิง 141 คน ภายในโรงเรียนนี้มักจะประสบกับปัญหาในการเรียนการสอนเนื่องจากทางโรงเรียนได้มีการรับนักเรียนจากโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มาเรียนร่วมกับเด็กนักเรียนภายในหมู่บ้านจึงทำให้เกิดความแตกต่างทางด้านวัย ความสนใจ และการรับรู้ของเด็ก

การเมืองการปกครอง

หมู่บ้านศาลา มีผู้ใหญ่บ้าน ชื่อ นายประดิษฐ์ อุ่นเรือน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งของชาวบ้าน มีคณะกรรมการชุมชนหมู่บ้านและมีสมาชิก อบต. ในหมู่บ้านจำนวน 2 คน คือ นายฉัตรมงคล ชัยวงศ์ และนายราชันย์ บัวสุข เมื่อมีปัญหาส่วนใหญ่ชาวบ้านก็จะได้รับการช่วยเหลือจากผู้ใหญ่บ้านด้วยการให้คำปรึกษา ในหมู่บ้านศาลามีการปกครองแบบประชาธิปไตย

สภาพทางเศรษฐกิจ

ประชากรส่วนใหญ่ในหมู่บ้านศาลาจะประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป รองลงมาคืออาชีพรับราชการ และค้าขาย มีร้านค้าภายในหมู่บ้านประมาณ 6 ร้าน ซึ่งจะเป็นร้านค้าขายของชำขายอาหารตามสั่ง สภาพของอาคารบ้านเรือนจะเป็นบ้านไม้ 2 ชั้นและบ้านไม้ชั้นเดียว สภาพทั่วไปชั้นบนของบ้านจะประกอบขึ้นด้วยไม้และชั้นล่างของบ้านจะประกอบขึ้นด้วยปูนนอกจากนี้ยังมีอาคารบ้านเรือน ในลักษณะที่เป็น ตึกแถว หอพัก บ้านเช่า ทาวเฮาส์ สภาพความเป็นอยู่ของ

ประชาชนจะอยู่กันแบบพอกอยู่พอกิน ภายในหมู่บ้านจะมีหน่วยงานที่ราชการมาจัดตั้ง ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานเพื่อส่งเสริมและฝึกอบรมให้ความรู้ในด้านอาชีพ

ทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยว

แหล่งน้ำทรัพยากรธรรมชาติที่ไหลผ่านหมู่บ้านคือแม่น้ำปิง มีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่รู้จักกันดีทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ คือ ห้วยตึงเฒ่า จะเป็นอ่างน้ำขนาดใหญ่เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของนักท่องเที่ยว มีร้านอาหารที่ให้ความสะดวกสบาย มีร้านอาหารมากมาย คอยให้บริการนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชม มีร้านค้าคาราโอเกะที่เป็นแหล่งบันเทิงคอยสร้างสีสันและความบันเทิงให้กับคนในชุมชนและมีร้านเกมที่เปิดให้บริการกับเด็ก

ภาพที่ 4.8 แสดงสถานที่พักผ่อน อ่างเก็บน้ำห้วยตึงเฒ่า

สาธารณสถาน

ภายในหมู่บ้านมีลานกีฬาของหมู่บ้านซึ่งจะใช้กันอยู่ 2 แห่ง แห่งแรกจะใช้กันที่หน้าศาลาเอนกประสงค์และอีกแห่งหนึ่งจะใช้ที่โรงเรียนบ้านศาลา กลุ่มเยาวชนจะมีการใช้ลานกีฬาเพื่อแข่งขันกีฬาของเยาวชนที่จัดขึ้นทุกวันศุกร์ วันเสาร์ และวันอาทิตย์ เวลาตั้งแต่ประมาณ 19.00 น. เป็นต้นไป เพื่อเป็นการส่งเสริมให้กลุ่มเยาวชนห่างไกลจากยาเสพติดและรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ส่วนฉาปนสถานจะใช้ร่วมกับหมู่ 7 บ้านสันเหมือง

แหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน

แหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน มีที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน ซึ่งจะมีอยู่ที่ศาลาเอนกประสงค์ของหมู่บ้าน รวมทั้ง มีหอกระจายข่าว/เสียงตามสายภายในหมู่บ้าน โดยมีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านและผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้แจ้งข่าวสารให้ชาวบ้านทราบ

ด้านการรวมกลุ่ม

กลุ่มเยาวชน ลักษณะของกลุ่มโดยทั่วไป กลุ่มเยาวชนของหมู่บ้านศาลามีสมาชิกประมาณ 100 คน โดยมี นางสาวชลภัทร ทินกร เป็นประธานกลุ่ม จะมีการรวมกลุ่มของเยาวชนเวลามีกิจกรรมจะร่วมกันและช่วยเหลือกันในการทำกิจกรรม กิจกรรมที่กลุ่มเยาวชนมักจะรวมตัวกันทำ คือ การรณรงค์เกี่ยวกับโรคเอดส์ รณรงค์เกี่ยวกับยาเสพติด ฯลฯ และมีงานแข่งขันกีฬาของเยาวชนที่จัดขึ้นทุกวันศุกร์ วันเสาร์ และวันอาทิตย์ เวลาตั้งแต่ประมาณ 19.00 น. เป็นต้นไป เพื่อเป็นการส่งเสริมให้กลุ่มเยาวชนห่างไกลจากยาเสพติดและรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ สภาพปัญหาของกลุ่มส่วนมากจะประสบปัญหาในด้านของความคิด บางครั้งความคิดของแต่ละคนจะไม่ตรงกัน ต่างคนต่างความคิดจึงทำให้เกิดความขัดแย้งกันในเรื่องของความคิด

กลุ่มแม่บ้าน มีประธานกลุ่มแม่บ้าน คือ นางวงศ์เดือน ชินกร ณ อุษยา มีสมาชิกประมาณ 50 กว่าคน จะรวมกลุ่มกันทำ เทียนหอม กล้วยอบเนย แต่เนื่องจากจะทำเฉพาะในหมู่บ้าน ไม่มีการติดต่อกับคนภายนอก ตลาดในการส่งออกไม่กว้าง จึงทำให้การทำกล้วยอบเนยและเทียนหอมของกลุ่มแม่บ้านถูกยกเลิกไป ซึ่งตอนนี้กลุ่มแม่บ้านกำลังจะมีโครงการทำแคบหมูและน้ำพริกปลา

กลุ่มผู้สูงอายุ เป็นการรวมกลุ่มกันเพื่อให้กลุ่มผู้สูงมีงานทำและสร้างรายได้ให้กับตนเอง และมีการรวมกลุ่มกันออกกำลังกายเพื่อเสริมสร้างให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพที่แข็งแรง

กลุ่ม อสม. เป็นกลุ่มที่เป็นตัวแทนของหน่วยงานทางด้านสาธารณสุข นำข่าวสารทางด้านอนามัยและสาธารณสุขมาเผยแพร่ให้กับชาวบ้าน เช่น ข่าวสารเกี่ยวกับโรคติดต่อ การฉีดวัคซีน ฯลฯ เพื่อให้ชาวบ้านรู้จักรับรู้และปฏิบัติตาม

กลุ่มฌาปนกิจ ลักษณะของกลุ่มคือ เป็นกลุ่มที่มีการเก็บเงินเมื่อมีคนในกลุ่มที่เป็นสมาชิกกลุ่มด้วยกันเสียชีวิต โดยจะเก็บค่าสมาชิก 150 บาท ต่อหลังคาเรือน กลุ่มฌาปนกิจของหมู่บ้านศาลาส่วนมากจะประสบกับปัญหาในเรื่องการจ่ายเงิน ซึ่งบางครั้งเรือนจะไม่จ่ายเงินตรงตามเวลา

กลุ่มอปพร. ลักษณะของกลุ่มโดยทั่วไป มีสมาชิกกลุ่มประมาณ 10 กว่าคน เวลาทำงานต่าง ๆ อปพร.จะจัดให้ไปตรวจตราประจำจุดเพื่อดูแลความเรียบร้อย

กลุ่มออมทรัพย์ ลักษณะของกลุ่มโดยทั่วไปจะมีการเก็บเงินเป็นเดือน เดือนละประมาณตั้งแต่ 50 บาทขึ้นไป ซึ่งในบ้านศาลาจะมีกลุ่มออมทรัพย์อยู่ 3 กลุ่ม คือ 1.กลุ่มสหกรณ์เครดิตยูเนียน 2. กลุ่มสัจจะออมทรัพย์ 3. กลุ่มกองทุนหมุนเวียน

สาธารณสุขโรค

ด้านสาธารณสุขโรค มีน้ำประปา โดยใช้ น้ำประปาหมู่บ้าน ซึ่งคนในชุมชนได้รับการบริการอย่างทั่วถึง และนอกจากนี้ มีการใช้น้ำจากบ่อน้ำเพื่อการอุปโภคประมาณ 20 หลังคาเรือน

มีโทรศัพท์บ้านจำนวน 80 เบอร์เซ็นต์ของจำนวนหลังคาเรือนทั้งหมด มีโทรศัพท์สาธารณะจำนวน 3 แห่ง และมีไฟฟ้าใช้กันทุกหลังคาเรือนและทั่วถึง

ภาพที่ 4.9 แสดงสาธารณูปโภค ประปาหมู่บ้าน

เส้นทางคมนาคม

เส้นทางคมนาคมส่วนใหญ่เป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก เป็นโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กของ องค์การบริหารส่วนตำบลออนแก้ว มีสภาพใช้การได้ดี

ประเพณีและวัฒนธรรม

ประเพณีและวัฒนธรรมที่คนในหมู่บ้านศาลา มีการยึดถือและปฏิบัติตามประเพณีและวัฒนธรรมของไทย ที่ทำการตั้งแต่อดีตยังยึดถือและปฏิบัติกันมาจนถึงปัจจุบัน ได้แก่ ประเพณีลอยกระทง ซึ่งประชาชนในหมู่บ้านในการแข่งขันกันทำกระทงทั้งภายในและภายนอกตำบล ประเพณีถวายสลากเป็นการจัดขึ้นประจำปีของหมู่บ้าน ประเพณีบุญบั้งไฟ ประเพณีลอยกระทง ซึ่งมีการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนเข้าร่วมงานประเพณีที่จัดขึ้นเพื่อให้เด็กและเยาวชนเหล่านี้ได้สืบทอดไว้กับรุ่นลูกรุ่นหลานต่อไป โดยการจัดกิจกรรมนั้นจะเป็นในลักษณะที่ให้มีการรวมกลุ่มกันจัดกิจกรรมทั้งเด็กและผู้ใหญ่รวมไปถึงผู้สูงอายุด้วยกัน

สภาพปัญหาของชุมชน

ปัญหาที่พบในหมู่บ้านศาลาคือ ปัญหาการจับกลุ่มมั่วสุมกันของกลุ่มเยาวชน ซึ่งจะ เป็นในลักษณะรวมกลุ่มกันดื่มสุราเที่ยวกลางคืน ปัญหายาเสพติดที่แก้ไขไม่หายทำให้กลับมาเป็น ปัญหาในหมู่บ้านและเป็นสาเหตุทำให้เกิดการลักเล็กขโมยน้อย ปัญหาเด็กและเยาวชนภายใน ชุมชนติดเกม เนื่องจากร้านเกมที่ต่างๆปิดดิ๊ก เปิดร้านอินเทอร์เน็ตเด็กใช้บริการในการเล่นเกม ปัญหาการว่างงานของกลุ่มผู้สูงอายุ ปัญหาคนต่างด้าวที่เข้ามาเพื่อให้อาศัยอยู่ในหมู่บ้านทำให้เกิด การลักเล็กขโมยน้อยสร้างความเดือดร้อนให้กับคนในหมู่บ้าน

สรุป

หมู่ที่ 3 บ้านศาลาโดยส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่ที่อาศัยมาตั้งแต่ปู่ย่าตายายมีการ ประกอบอาชีพค้าขายและรับจ้างการดำเนินชีวิตของคนในหมู่บ้านเป็นแบบเรียบง่ายและช่วยเหลือ กันพึ่งพาอาศัยกันเป็นแบบเครือญาติ และมีการทำกิจกรรมร่วมกันภายในชุมชนและมีสถานที่ ท้องเที่ยวที่อยู่ในเขตพื้นที่ แต่ไม่อยู่ในความรับผิดชอบของหมู่บ้านซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของ หน่วยงานทหาร และหมู่บ้านศาลามีโรงเรียนประจำหมู่บ้านชื่อโรงเรียนศาลาเปิดสอนในระดับ อนุบาล - ประดับชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่6 และการทำกิจกรรมร่วมกันในประเพณีสำคัญทาง ศาสนาและทางหมู่บ้านจัดขึ้น

ในด้านปัญหามีปัญหาเรื่องเกมและมีการรวมกลุ่มกินเหล้าของเยาวชนในหมู่บ้าน ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับเยาวชนได้

หมู่ 4 บ้านป่าแะ ตำบลคอนแก้ว อ.เภอแมริม จ.จังหวัดเชียงใหม่

ประวัติหมู่บ้าน

บ้านป่าแะแต่เดิมหมู่บ้านเป็นป่าแะ (ต้นไม้แะ) ชาวบ้านย้ายมาจากฝั่งเหนือ ค่ายกกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 7 และตั้งชื่อหมู่บ้านตามลักษณะของสิ่งแวดล้อม ซึ่งหมู่บ้านนี้มี ต้นไม้แะ (ภาษาเหนือ) จึงตั้งชื่อหมู่บ้านตามสิ่งแวดล้อมคือ ป่าแะ

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดกับ	หมู่ 3 บ้านศาลา ต.คอนแก้ว อ.แมริม จ.เชียงใหม่
ทิศใต้	ติดกับ	หมู่ 10 บ้านพระเจ้านั่งโก้น ต.คอนแก้ว อ.แมริม จ.เชียงใหม่
ทิศตะวันตก	ติดกับ	อำเภอเมือง จ.เชียงใหม่
ทิศตะวันออก	ติดกับ	หมู่ 7 บ้านสันเหมือง ต.คอนแก้ว อ.แมริม จ.เชียงใหม่

สภาพประชากร

จำนวนหลังคาเรือน	451	หลังคาเรือน
จำนวนประชากรทั้งหมด	4,094	คน
จำนวนประชากรชาย	1,767	คน
จำนวนประชากรหญิง	2,327	คน

สภาพสังคม

ประชากรในหมู่บ้านป่าแจะส่วนใหญ่ จะอาศัยอยู่เป็นครอบครัวเดี่ยว สมาชิกภายในครอบครัวรักใคร่กันดี หมู่บ้านป่าแจะ มีศาสนสถานสำคัญคือ วัดปิยาราม ซึ่งมีเจ้าอาวาสชื่อ พระใบฎีกาตุรงค์ ทนตจิตโต มีจำนวนพระสงฆ์จำนวน 5 รูป และสามเณรจำนวน 5 รูป สภาพทั่วไปของวัดมีพระสังฆการย์ ซึ่งเป็นพระพุทธรูปสีขาวองค์ใหญ่ประดิษฐานอยู่บริเวณวัดมีการก่อสร้างศาลา และกำลังจะทำกุฏิ ซึ่งกุฏิเดิมมีลักษณะล้อมโถง

ภาพที่ 4.10 วัดปิยาราม

สภาพของอาคารที่อยู่อาศัยของประชาชนส่วนใหญ่เป็น บ้านไม้ สองชั้น ซึ่งด้านบนจะเป็นไม้ข้างล่างจะเป็นปูน และเป็นบ้านชั้นเดียว มีสถานที่ราชการในเขตหมู่บ้านคือ องค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้ว มีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคือ นายนพดล ณ เชียงใหม่ และมีสถานีอนามัยตำบลคอนแก้ว

การเมืองการปกครอง

หมู่บ้านป่าแจะ มีผู้ใหญ่บ้าน ชื่อ นายสุทัศน์ บุญสูง ซึ่งมาจากการเลือกตั้งของชาวบ้าน มีคณะกรรมการชุมชนหมู่บ้าน และมีสมาชิก อบต. ในหมู่บ้านจำนวน 2 คน คือ

นายธรรมพร ตันตรา และนายสุรเชษฐ นินคำ เมื่อมีปัญหาส่วนใหญ่ชาวบ้านก็จะได้รับการช่วยเหลือจากผู้ใหญ่บ้านด้วยการให้คำปรึกษา ในหมู่บ้านป่าแะจะมีการปกครองแบบประชาธิปไตย

ภาพที่ 4.11 แสดงที่ตั้งที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน

สภาพเศรษฐกิจ

ชาวบ้านป่าแะส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพรับจ้าง ค้าขาย ประชากรในหมู่บ้านมีสภาพความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย ในชุมชนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพของกลุ่มแม่บ้านคือการผลิตน้ำพริกตาแดงของกลุ่มผู้สูงอายุที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป โดยมียายนำ บุญรัตน์ เป็นประธานกลุ่มแม่บ้านและมีสมาชิกจำนวนมากกว่า 10 คน โดยรวมกลุ่มกันผลิตสินค้ามาเป็นระยะเวลา 4 ปี ซึ่งจะมีการรวมกลุ่มกันผลิตสินค้าทุกครั้งของหมด สถานที่ในการผลิตน้ำพริกตาแดงคือบริเวณบ้านของผู้ใหญ่บ้าน ในอนาคตอันใกล้จะย้ายไปใช้ศาลากลางบ้านในการผลิตสินค้าแทน และมีการส่งเสริมการฝึกอบรมอาชีพให้กับชาวบ้านจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น องค์กรบริหารส่วนตำบลและอำเภอ จะอยู่ในรูปแบบของการอบรมให้ความรู้แก่ชาวบ้านจากวิทยากรหรือจากผู้ที่มีความรู้ เพื่อให้ชาวบ้านนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการประกอบอาชีพหรือในการประกอบอาชีพเสริม

สาธารณสถาน

ภายในหมู่บ้านมีลานกีฬาจำนวน 2 แห่ง คือบริเวณโรงเรียนบ้านศาลาและบริเวณสุสานบ้านป่าแะ กลุ่มเยาวชนจะใช้ลานกีฬาเพื่อจัดแข่งขันกีฬาของเยาวชนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการส่งเสริมให้กลุ่มเยาวชนห่างไกลจากยาเสพติดและรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

แหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน

แหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน มีที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านเพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข่าวสารและเหตุการณ์ต่างๆในปัจจุบัน รวมทั้งมีหอกระจายข่าว/เสียงตามสายภายในหมู่บ้าน โดยมีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านและผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้แจ้งข่าวสารให้ชาวบ้านทราบ

ด้านการรวมกลุ่ม

กลุ่มเยาวชน กลุ่มเยาวชนของหมู่บ้านป่าแจะจะมีสมาชิกทั้งหมดกว่า 80 คน โดยมีนายทวีศักดิ์ บุญรัตน์ ลักษณะกิจกรรมของกลุ่มเยาวชน คือมีการรวมกลุ่มกันดำเนินกิจกรรมช่วยกันให้กิจกรรมต่างๆดำเนินไปได้ด้วยดี กิจกรรมที่เน้นจะเป็นกิจกรรมในด้านของกีฬาและดนตรี ในด้านกีฬาทาง อบต.จะจัดให้มีการแข่งขันกีฬาปีละ 1 ครั้ง ณ ลานกีฬาโรงเรียนบ้านศาลา สภาพปัญหาที่ประสบอยู่คือเด็กและเยาวชนมีความคิดที่ไม่ตรงกัน สาเหตุเกิดจากความขัดแย้งกันทางความคิด

กลุ่มแม่บ้านจะเป็นการรวมกลุ่มในเรื่องการประกอบอาชีพเสริมของกลุ่มแม่บ้านในการผลิตน้ำพริกตาแดงของกลุ่มผู้สูงอายุที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป โดยมียายนำ บุญรัตน์ เป็นประธานกลุ่มแม่บ้านและมีสมาชิกจำนวนมากกว่า 10 คน โดยรวมกลุ่มกันผลิตสินค้ามาเป็นระยะเวลา 4 ปี ซึ่งจะมีการรวมกลุ่มกันผลิตสินค้าทุกครั้งทั้งหมด สถานที่ในการผลิตน้ำพริกตาแดงคือบริเวณบ้านของผู้ใหญ่บ้าน ในอนาคตอันใกล้จะย้ายไปใช้ศาลากลางบ้านในการผลิตสินค้าแทน

กลุ่มผู้สูงอายุ เป็นการรวมกลุ่มกันเพื่อให้กลุ่มผู้สูงมีงานทำและสร้างรายได้ให้กับตนเอง และมีการรวมกลุ่มกันออกกำลังกายเพื่อเสริมสร้างให้ผู้สูงอายุมีสภาพที่แข็งแรง

กลุ่มอสม. เป็นกลุ่มที่เป็นตัวแทนของหน่วยงานทางด้านสาธารณสุข นำข่าวสารทางด้านอนามัยและสาธารณสุขมาเผยแพร่ให้กับชาวบ้าน เช่น ข่าวสารเกี่ยวกับโรคติดต่อ การฉีดวัคซีน ฯลฯ เพื่อให้ชาวบ้านรู้จัก รับรู้และปฏิบัติตาม

กลุ่มฌาปนกิจ ลักษณะของกลุ่มคือเมื่อเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มฌาปนกิจแล้ว หากมีสมาชิกภายในกลุ่มเสียชีวิตก็จะมีกรเรียกเก็บค่าสมาชิกจากสมาชิกรายอื่นหลังคาเรือนละ 150 บาท โดยมีข้อกำหนดว่าต้องชำระให้ครบภายใน 10 วันนับจากการเสียชีวิตของสมาชิก หากไม่ชำระตามเวลาที่กำหนดจะต้องถูกตัดออกจากการเป็นสมาชิกของกลุ่มฌาปนกิจ

กลุ่มอปพร. ลักษณะของกลุ่มโดยทั่วไป มีสมาชิกกลุ่มประมาณ 10 กว่าคน เวลามีการกิจ อบต.จะจัดให้ไปประจำ ณ จุดตรวจ เพื่อตรวจดูแลความเรียบร้อย

ภาพที่ 4.12 แสดงสถานที่ทำการชั่วคราวของอปพร.

กลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ ลักษณะของกลุ่มโดยทั่วไปจะมีการเก็บเงินเป็นเดือนขั้นต่ำเดือนละ 50 บาท แต่จะมากขึ้นน้อยเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับความประสงค์ของชาวบ้านที่เป็นสมาชิกกลุ่มว่าต้องการออมทรัพย์มากเพียงใด

สาธารณสุขปโคก

ด้านสาธารณสุขปโคก มีน้ำประปา โดยใช้น้ำประปาส่วนภูมิภาคจากอำเภอแม่ริม และอีกส่วนจะใช้น้ำประปาหมู่บ้านของหมู่ 3 บ้านศาลา ซึ่งคนในชุมชนได้รับการบริการอย่างทั่วถึง มีโทรศัพท์บ้านจำนวน 60 เบอร์เซ็นต์ของจำนวนหลังคาเรือนทั้งหมด มีโทรศัพท์สาธารณะจำนวน 4 แห่ง และมีไฟฟ้าใช้กันทุกหลังคาเรือนและทั่วถึงสภาพใช้การได้ดี

เส้นทางคมนาคม

เส้นทางคมนาคมส่วนใหญ่เป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก เป็นโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้ว มีสภาพใช้การได้ดี และถนนลาดยางธรรมดา สภาพทั่วไปถนนจะมีลักษณะบางรับกับน้ำหนักรถบรรทุกมากเกินไปได้

ประเพณีและวัฒนธรรม

ชาวบ้านป่าแ่งส่วนใหญ่จะนับถือศาสนาพุทธ และมีความเชื่อตามศาสนาตามที่ตนเองนับถือ มีการถ่ายทอดประเพณีต่าง ๆ ภายในท้องถิ่นที่สืบทอดมาจากอดีตที่สำคัญคือ วันสงกรานต์ซึ่งจะมีการรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุตามรูปแบบประเพณีดั้งเดิมและประเพณีลอยกระทง ฯลฯ ประเพณีที่จัดขึ้นจะเน้นการจัดกิจกรรมของประเพณีตามรูปแบบดั้งเดิมที่สืบทอดมาตั้งแต่บรรพบุรุษเพื่อเป็นการสืบทอดให้กับรุ่นลูกหลานต่อไป และจะมีการพัฒนาและส่งเสริมประเพณีในท้องถิ่นให้กับเยาวชน โดยการชักจูงเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกัน และการสืบทอดประเพณีที่สำคัญกันต่อไป

ปัญหาของชุมชน

ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในหมู่บ้านป่าแ่ง คือ ปัญหายาเสพติดซึ่งจะมีเด็กและเยาวชนส่วนหนึ่งที่ติดยา ประชาชนเยาวชน คือนายทวิศักดิ์ บุญรัตน์ ได้เสนอแนะแนวทางในการป้องกันแก้ไขไว้ว่าอยากจะทำให้ทางรัฐบาลเอาใจจริงในเรื่องการปราบปรามยาเสพติด ภายในชุมชนจะมีการแก้ไขปัญหาของยาเสพติดโดยให้เยาวชนหันมาเล่นกีฬา เล่นดนตรี มีการอบรมในเรื่องยาเสพติด มีการบำบัดรักษาผู้ที่ติดยาเสพติด

สรุป

หมู่ที่ 4 บ้านป่าแ่ง โดยส่วนใหญ่ประชาชนเป็นคนในพื้นที่และอาศัยมาตั้งแต่เกิด ประชาชนหมู่บ้านป่าแ่งส่วนใหญ่จะนับถือศาสนาพุทธและมีการสืบทอดประเพณีต่างๆจากอดีตจนถึงปัจจุบัน เช่น การรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุในวันสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง คนในหมู่บ้านมีการทำกิจกรรมตามวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญต่างๆที่ทางจัดขึ้นประชาชนประกอบอาชีพรับจ้าง ค้าขายและมีการดำเนินชีวิตแบบเรียบง่าย มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพประกอบอาชีพกลุ่มอาชีพทำน้ำพริกตาแดงของกลุ่มแม่บ้านบ้านป่าแ่งที่ทางกลุ่มจำหน่ายในชุมชนและหมู่บ้าน ตำบลคอนแก้ว หรือบางครั้งมีพ่อค้ามารับไปขายต่อ และปัญหายาเสพติดยังเป็นปัญหาสำคัญของเยาวชนในหมู่บ้าน ซึ่งทางคณะกรรมการหมู่บ้านและประชาชนกลุ่มให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหา

หมู่ที่ 5 หมู่บ้านพระนอน ตำบลคอนแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

ประวัติหมู่บ้าน

หมู่บ้านพระนอน มีการตั้งชื่อหมู่บ้านตามชื่อวัดพระนอน(ขอนม่วง)ตามสิ่งที่เคารพบูชาของชาวบ้านมาตั้งแต่ดั้งเดิมคือ พระพุทธไสยาสน์ (พระนอน) ก่อตั้งมาราวกลางพุทธศตวรรษที่ 21 เพื่อเป็นสิริมงคลแก่หมู่บ้าน และหมู่บ้านพระนอนก่อตั้งขึ้นตั้งแต่อดีต เพราะเป็นพื้นที่ที่มีจำนวนประชากรอาศัยอยู่มาก

หมู่บ้านพระนอนมีพื้นที่ติดกับเมือง และมีเรือนจำกลางจังหวัดเชียงใหม่ ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ และจากหมู่บ้านไปยังที่ว่าการอำเภอแมริม มีระยะทาง 7 กิโลเมตร เดินทางโดยใช้เส้นทางสาย เชียงใหม่-ฝาง พื้นที่ของหมู่บ้านพระนอนนั้นส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัย ไม่มีพื้นที่การทำเกษตร

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	หมู่ 7 บ้านสันเหมือง ต. คอนแก้ว อ. แมริม จ. เชียงใหม่
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ต.ช้างเผือก
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	หมู่ 8 บ้านชะเอียง ต. คอนแก้ว อ. แมริม จ. เชียงใหม่ และแม่น้ำปิง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	หมู่ 4 บ้านป่ารวก ต. คอนแก้ว อ. แมริม จ. เชียงใหม่ และกั้นคลองชลประทานแม่แตง

สภาพประชากร

มีจำนวนหลังคาเรือน	497	หลังคาเรือน
จำนวนประชากรทั้งหมด	1,693	คน
จำนวนประชากรชาย	843	คน
จำนวนประชากรหญิง	850	คน

สภาพทางสังคม

สภาพสังคมและความเป็นอยู่ของหมู่บ้านพระนอน ส่วนใหญ่เป็นครอบครัวเดี่ยว แต่มีความสัมพันธ์กันดีระหว่างครอบครัว ในหมู่บ้านพระนอนส่วนใหญ่จะการตั้งบ้านเรือนเป็นบ้านเดี่ยว หอพัก บ้านจัดสรร ตึกแถวจะเป็นส่วนน้อย ทั้งนี้เพราะหมู่บ้านตั้งอยู่ใกล้ตัวเมืองจึงมีผู้คนจากภายนอกมาเช่า และซื้อเป็นที่อยู่อาศัย หมู่บ้านพระนอนไม่มีสถานศึกษาตั้งอยู่ในหมู่บ้าน

เด็กและเยาวชนจะไปศึกษาที่โรงเรียนบ้านพระนอน ในเขตพื้นที่ หมู่ 8 บ้านชะเอียง โรงเรียน นวมินทราชูทิศพายัพในเขตพื้นที่ หมู่ 8 บ้านชะเอียง และโรงเรียนที่อยู่ในตัวเมือง

การเมืองการปกครอง

หมู่บ้านพระนอน คือ นายกมล เรือนทอง กำนันของตำบลคอนแก้ว มาจากการเลือกตั้งของประชาชน และสมาชิก องค์การบริหารส่วนตำบล คือ นายสนั่น ยาวิลละ และนายภักดี หลักดี มาจากการเลือกตั้งของประชาชนในหมู่บ้าน มีการปกครองแบบประชาธิปไตย

สภาพด้านเศรษฐกิจ

แต่เดิมชาวบ้านพระนอนมีอาชีพเกษตรกรรม มีการปลูกข้าว เลี้ยงสัตว์ เพราะการขยายตัวของเมืองและหมู่บ้านอยู่ใกล้เมืองจึงทำให้ประชากรในหมู่บ้านเลิกการประกอบอาชีพทำการเกษตร ในหมู่บ้านพระนอนมีการประกอบอาชีพที่หลากหลายเพราะอยู่ติดอำเภอเมือง จึงทำให้ชาวบ้านพระนอนส่วนใหญ่อาชีพรับจ้างทั่วไป และรองลงมาคือรับราชการ และยังประกอบอาชีพค้าขายด้วยแต่จะเป็นส่วนน้อย ในหมู่บ้านไม่มีการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเพราะหมู่บ้านอยู่ในเขตชานเมืองในปัจจุบัน และในชุมชนยังประกอบไปด้วย ร้านแผงลอย ร้านขายของชำ เพื่อให้ความสะดวกสบายแก่ชาวบ้าน ในหมู่บ้านพระนอนมีร้านค้า 12 ร้าน มีทั้งร้านขายอาหารตามสั่ง และร้านขายของชำ

ทรัพยากรธรรมชาติ

ในหมู่ 5 บ้านพระนอนขอนม่วงมีแหล่งน้ำ คือ อ่างเก็บน้ำแม่จอก

แหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน

ที่อ่านหนังสือพิมพ์จะอยู่ร่วมกับห้องสมุดประชาชน แต่ยังอยู่ในช่วงการปรับปรุงชั่วคราวและหอกระจายข่าว/เสียงตามสายของหมู่บ้านสามารถที่จะกระจายข่าวสารให้กับสมาชิกในหมู่บ้านได้ทั่วถึง

การรวมกลุ่ม

1. กลุ่มเยาวชน ลักษณะของกลุ่มมีการรวมกลุ่มในการจัดกิจกรรมในการรณรงค์ต่าง ๆ ของกลุ่ม มีการต่อต้านยาเสพติด
2. กลุ่มแม่บ้าน โดยมี นางจันทร์ตา เรือนทอง เป็นประธานกลุ่ม และยังเป็นประธานองค์กรพัฒนาสตรีของตำบลคอนแก้ว องค์กรพัฒนาสตรีมีวัตถุประสงค์ คือส่งเสริมด้านเศรษฐกิจให้กับสตรี ด้านสังคม ด้านการเมืองการปกครอง การเชิญชวนธรรม ด้านความสงบเรียบร้อย และ

ด้านกายภาพ กลุ่มแม่บ้านพระนอน มีการทำกิจกรรม นวดแผนโบราณ กลุ่มผลิตภัณฑ์กระดาษสา โดยมีนาง สมศรี มั่งมุล เป็นประธานกลุ่ม

3. **กลุ่มผู้สูงอายุ** ลักษณะของกลุ่มจะมีการร่วมทำกิจกรรมการออกกำลังกาย
4. **กลุ่ม อสม.** มีนางศิริวรรณ กรอบบุญมา มีสมาชิก 12 คน จะดูแลเกี่ยวกับเรื่องสาธารณสุข
5. **กลุ่ม อพปร.** มีสมาชิก 18 คน มีการเข้าอบรมเป็นตำรวจบ้าน มีการตรวจการ
6. **กลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์** ในหมู่บ้านจะมีเงินสัจจะออมทรัพย์ คนที่มีสิทธิ์ในการที่จะยืมเงินได้จะต้องมีใบทะเบียนบ้านอยู่ในหมู่บ้านพระนอน แต่จะยืมเงินได้มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความสามารถในการส่งเงินคืน สามารถยืมได้ไม่เกิน 20,000 บาท ต่ำสุด 5,000 บาท อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ 1 บาทจะต้องส่งเงินคืนทุกๆวันที่ 5 ของทุกเดือน ต้องมีผู้ค้ำ 1 - 2 คน

สาธารณูปโภค

หมู่บ้านพระนอน(ขอนแก่น)จะใช้น้ำประปาของส่วนภูมิภาคของอำเภอแม่ริม ส่วนน้ำประปาของหมู่บ้านยังอยู่ในช่วงของการปรับปรุงซ่อมแซมก่อตั้งน้ำประปาบริเวณใกล้ ๆ วัดพระนอน(ขอนแก่น) บางบ้านยังมีบ่อน้ำอยู่เนื่องจากเป็นหมู่บ้านเก่าแก่มาก่อนจึงทำให้ในหมู่บ้านยังมีบ่อน้ำอยู่ ในหมู่บ้านใช้โทรศัพท์บ้านประมาณ 80 เบอร์เซ็นต์ และในหมู่บ้านมีโทรศัพท์สาธารณะ จำนวน 6 แห่ง ไฟฟ้าในหมู่บ้านทั่วถึงทุกครัวเรือนในหมู่บ้าน

เส้นทางคมนาคม

เส้นทางคมนาคมภายในหมู่บ้านส่วนใหญ่จะเป็นถนนแอสฟัลติกคอนกรีต มีโครงการก่อสร้างถนนแอสฟัลติกคอนกรีตและโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก สภาพทั่วไปได้รับการปรับปรุงถนนตามมาตรฐานแล้วจากงบประมาณของ องค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้ว

ประเพณีและวัฒนธรรม

ศาสนสถานของพุทธศาสนา คือวัดพระนอน(ขอนแก่น) มีเจ้าอาวาส คือ พระครูสุนทรพัฒนสิทธิ์ เป็นเจ้าอาวาสวัดพระนอน(ขอนแก่น) และยังคงดำรงตำแหน่ง เจ้าคณะตำบลคอนแก้ว มีพระสงฆ์ในวัด 13 รูป และสามเณร 17 รูป ในหมู่บ้าน เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ขนบธรรมเนียมประเพณี พิธีกรรมที่สำคัญเหมือนกับสังคมไทยพื้นเมืองโดยทั่วไป เช่น

- ประเพณีกินกล้วยสลากของทุกๆ ปี
- ประเพณีสงฆ์น้ำพระนอนขอนแก่น จัดขึ้นในวันแรม 13 - 15 (ตรงกับเดือน ๕ เหนือดับ) ในงานก็จะมีการละเล่นและมหรสพให้ตลอดงาน

- ประเพณีทำบุญอุบรรมสมโภชพระนอน (ตรงกันเดือน ๕ เป็งเหนือทุกปี)
- ประเพณีทำบุญเดือนยี่เป็ง
- ประเพณีแข่งขันจุดบอไฟหมื่น มีการประกวดบอไฟ
- ประเพณีแห่ไม้ค้ำ
- การบวชสามเณรภาคฤดูร้อน
- วันสำคัญทางศาสนาต่าง ๆ เป็นต้น

ภาพที่ 4.13 วัดพระนอน

สภาพปัญหาของชุมชน

ในหมู่บ้านไม่มีลานกีฬาที่อยู่ในหมู่บ้านต้องใช้สถานที่ในโรงเรียนบ้านพระนอนที่อยู่ในเขตของหมู่ 8 บ้านชะเยียง เป็นสถานที่เล่นกีฬาในชุมชน และการกลายเป็นเมืองมากขึ้นจากการที่มีบ้านจัดสรรมากขึ้นและยังมีอาคารชุดที่ประชากรที่ทำงานในเมืองมาเช่าอาศัยอยู่ มีปัญหาจากการที่ชาวต่างด้าวเข้ามาอาศัยในหมู่บ้านและทำให้เกิดปัญหาการลักขโมย

สรุป

หมู่ที่ 5 หมู่บ้านพระนอนประชาชนส่วนใหญ่มีการประกอบอาชีพ รับจ้าง รับราชการ และมีหอพักและบ้านจัดสรรการรวมตัวของคนในหมู่บ้านพระนอนและคนในหมู่บ้านจัดสรรยังมีน้อยซึ่ง

เด็กเยาวชนมีการออกไปเรียนนอกหมู่บ้านที่อยู่ใกล้เคียงและเข้าไปเรียนในตัวเมืองบางส่วน

ประเพณีคล้ายกับหมู่บ้านที่อยู่ในตำบลเดียวกัน เช่น สงกรานต์ ลอยกระทง และวันสำคัญทางศาสนาและทางหมู่บ้านพระนอนจะมีประเพณีแข่งบั้งไฟ ซึ่งเป็นงานประจำปีของหมู่บ้าน

ในด้านสาธารณสุขปโภคบ้านพระนอนอยู่ในการดำเนินการก่อสร้างประปาประจำหมู่บ้าน ปัญหาที่มีคือปัญหาแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานและอาศัยในหมู่บ้านส่งผลทำให้เกิดปัญหาการลักขโมย

หมู่ที่ 6 บ้านป่ารวก ตำบลดอนแก้ว อำเภอ แม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

ประวัติหมู่บ้าน

เดิมคนในหมู่บ้านมีชีวิตท่ามกลางการเกษตรทำมาหากินกับแม่น้ำปิง และมีไม้ไผ่ขึ้นมากจึงตั้งชื่อหมู่บ้านตามลักษณะทางกายภาพ จากเหตุที่ชื่อบ้านป่ารวก เพราะพื้นที่ที่เป็นหมู่บ้านสมัยก่อนนั้นมีความอุดมสมบูรณ์ มีต้นไม้หลายพันธุ์และมีต้นไม้รวกจำนวนมากในบริเวณนั้น ผู้คนที่มาเริ่มบุกเบิกสมัยก่อนนิยมเรียกสถานที่ตามลักษณะเด่นของบริเวณสถานที่นั้น จึงให้ชื่อว่าบ้านป่ารวก มีวัดพระนอนเป็นวัดประจำหมู่บ้าน วัดพระนอนตั้งอยู่ในหมู่ที่ 5 แต่ หมู่ที่ 6 ไปใช้วัดร่วมกับหมู่ที่ 5 จนถึงทุกวันนี้

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดกับ	หมู่ที่ 7 บ้านสันเหมือง ต. ดอนแก้ว อ.แม่ริม จ. เชียงใหม่
ทิศใต้	ติดกับ	ถนนชูปเปอร์ไฮเวย์ วงแหวนรอบกลาง
ทิศตะวันตก	ติดกับ	หมู่ 5 บ้านพระนอน ต.ดอนแก้ว อ.แม่ริม จ. เชียงใหม่
ทิศตะวันออก	ติดกับ	แม่น้ำปิง

สภาพประชากร

มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด	206	หลังคาเรือน
มีจำนวนประชากรทั้งหมด	674	คน
มีจำนวนประชากรชาย	350	คน
มีจำนวนประชากรหญิง	324	คน

สภาพสังคมทั่วไป

หมู่ที่ 6 เป็นหมู่บ้านที่ไม่มีวัดแต่จะใช้ร่วมกันกับหมู่ที่ 5 คือ วัดพระนอน และมีความเป็นอยู่ดั้งเดิมจะเป็นแบบญาติพี่น้องและมีการทำกิจกรรมร่วมกัน ลักษณะบ้านเป็นแบบปูนมี

ทั้งชั้นเดียวและสองชั้นสลับกันไป ในปัจจุบันสภาพสังคมเปลี่ยนไป มีหมู่บ้านจัดสรรและรีสอร์ทและที่อบสมุนไพรและมีการปลูกดอกกุหลาบเพื่อการค้าในหมู่บ้านทำให้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของความเป็นอยู่เปลี่ยนไปเป็นสังคมแบบสังคมเมืองมากขึ้น เนื่องจากการขยายตัวของเมืองและการสร้างบ้านจัดสรรมีมากขึ้น

สถาบันทางการศึกษา

ด้านการศึกษา ในหมู่บ้านมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน คือ แมรี่โฮม มีจำนวนเด็กเล็กทั้งหมด 100 คน แยกเป็นชายจำนวน 48 คน หญิง จำนวน 52 คน รับเลี้ยงเด็กตั้งแต่อายุแรกเกิดถึง 3 ขวบ เป็นของนางพัชราภรณ์ เอี่ยมสะอาด ซึ่งอดีตเป็นครู โรงเรียน โกวิทธารงค์ และอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของ กรมพัฒนาสังคม สภาพปัญหาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน เส้นทางเดินทางยากต่อการสัญจรไปมา

เด็ก ๆ จะไปเรียนที่โรงเรียนใกล้บ้าน เช่น โรงเรียนบ้านพระนอน (ขอนแก่น) โรงเรียนบ้านศาลา โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่ โรงเรียนนวมินทราชูทิศพายัพ และโรงเรียนที่อยู่ในตัวเมือง เป็นต้น

หน่วยงานราชการ

มีที่ทำการผู้ใหญ่บ้านชื่อ นายอำนาจ แก้วก่อ มีสภาพทั่วไปของที่ทำการผู้ใหญ่บ้านเป็นการใช้สถานที่ ภายในบ้านของผู้ใหญ่บ้านไม่ค่อยสะดวก และมีศูนย์สาธารณสุขประจำหมู่บ้านป่าวรดตั้งอยู่ในบ้านของประธานกลุ่ม อ.ส.ม.

ด้านการเมืองการปกครอง

บ้านป่าวรดมีนายอำนาจ แก้วก่อเป็นผู้ที่ดูแลรับผิดชอบในตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านแล้วมีคณะกรรมการหมู่บ้านที่ช่วยงานผู้ใหญ่บ้าน และมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้ว 2 คน คือ นางทองเพียร แก้วก่อ และ นายเสรี พรหมมา มีการแบ่งการปกครองออกเป็นฝ่าย เช่น คณะกรรมการฝ่ายปกครอง คณะกรรมการฝ่ายรักษาความสงบ

สภาพเศรษฐกิจ

ที่อยู่อาศัยเป็นบ้านชั้นเดียว สภาพโดยทั่วไปเป็นบ้านไม้ชั้นเดียว มุงด้วยกระเบื้อง ประกอบด้วยหน้าต่างบานเกร็ดเป็นบ้านไม้สักและไม้ชนิดอื่น ๆ ด้วย และมีบ้านชั้นเดียวทำจากปูนหรือบล็อก นอกเหนือจากนั้นยังมีบ้านจัดสรรอยู่บริเวณหมู่บ้านนี้ ในด้านการประกอบอาชีพมีอาชีพรับราชการ อาชีพค้าขาย รับจ้างทั่วไป ไม่มีการส่งเสริมในเรื่องของอาชีพ ร้านค้าในหมู่บ้านมีจำนวน 4 ร้าน เป็นร้านขายของชำและร้านขายอาหาร แหล่งน้ำที่มีคือ แม่น้ำปิงและ

ลำเหมืองสา มีแหล่งบันเทิง คือ ร้านคาราโอเกะ 1 แห่ง แล้วยังมีรีสอร์ทในหมู่บ้าน มีการปลูกดอกกุหลาบขายเชิงพาณิชย์ ซึ่งอาจเป็นอีกทางหนึ่งที่จะทำให้คนในชุมชนมีอาชีพที่ช่วยเพิ่มรายได้

ทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งบันเทิง

ในด้านแหล่งน้ำมีแม่น้ำปิง และลำเหมืองสาไหลผ่านและในหมู่บ้านยังมีแหล่งบันเทิงคือ ร้านคาราโอเกะ 1 แห่งภายในหมู่บ้าน

สาธารณสุขสถาน

มีลานกีฬาประจำหมู่บ้านมีสภาพที่สามารถใช้งานได้ดี เป็นพื้นปูนแต่มีปัญหาเรื่องพื้นแฉะและไม่เพียงพอ และมีการขออนุญาตใช้สถานที่ของเอกชนที่เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่เพื่อใช้สถานที่เพื่อให้เด็กและเยาวชนใช้เล่นกีฬา และมีฌาปนสถานประจำหมู่บ้านมีสภาพเป็นเตาเผาที่สามารถใช้งานได้และใช้ร่วมกันในระหว่างหมู่บ้านด้วยกัน คือ หมู่ที่ 5 บ้านพระนอน หมู่ที่ 6 บ้านป่าวอก หมู่ที่ 8 บ้านชะเอือง และมีปัญหาในเรื่องของเตาเผาเสื่อมโทรมและไม่พอจึงมีการสร้างเตาเผาเพิ่มเพื่อให้เพียงพอต่อการใช้งานและไม่ให้เกิดปัญหา ในปัจจุบันกำลังดำเนินการอยู่ในแต่ยังไม่แล้วเสร็จ

แหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน

แหล่งเรียนรู้ภายในชุมชนมีที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านอยู่ในบริเวณศาลาเอนกประสงค์ หอกระจายข่าว/เสียงตามสาย สภาพโดยทั่วไปมีลักษณะใช้งานได้ดี ภายในหมู่บ้านมีการรวมกลุ่มกันเมื่อเกิดกิจกรรม

ด้านการสื่อสาร หมู่บ้านป่าวอกจะมีการแจ้งข่าวสารแบบการประชาสัมพันธ์โดยการใช้หอกระจายเสียงของหมู่บ้านและมีการประชุมประจำเดือนและประชุมในเรื่องที่สำคัญโดยผู้ใหญ่บ้านจะเป็นผู้แจ้งข่าวสารเหล่านี้ให้แก่ชาวบ้านได้รับทราบเรื่องต่างๆ

การรวมกลุ่ม

การจัดตั้งกลุ่มองค์กรภายในหมู่บ้าน ดังนี้ กลุ่มสตรีแม่บ้านมีคณะกรรมการ 11 คน กลุ่มหนุ่มสาว 11 คน กลุ่มออมทรัพย์ 10 คน กองทุนหมู่บ้านจะใช้คณะกรรมการชุดเดียวกับกลุ่มออมทรัพย์ มีศูนย์สาธารณสุขประจำหมู่บ้านและมีสมาชิกกลุ่ม อสม.จำนวน 20 คน กลุ่มฌาปนกิจสงเคราะห์ ทุกหลังคาเรือนในหมู่บ้าน และจะมีบางส่วนที่เข้าสมาชิกกลุ่มของหมู่บ้านอื่นด้วย

กลุ่มเยาวชน จะเป็นการดำเนินกิจกรรมทางด้านกีฬาและอาจจะมีการช่วยงานบ้างบางเรื่องเช่น ซ่อมบ้านใหม่

กลุ่มแม่บ้าน เป็นการรวมกลุ่มที่ทำกิจกรรมส่งเสริมอาชีพให้กับแม่บ้านที่ว่างงานและมีการร่วมกิจกรรมภายในหมู่บ้านตามประเพณีต่าง ๆ

กลุ่ม อสม. เป็นกลุ่มที่ส่งเสริมในเรื่องสาธารณสุขของหมู่บ้าน กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มอปพร. เป็นกลุ่มที่จัดตั้งคอยดูแลรักษาความปลอดภัยภายในหมู่บ้านและระหว่างหมู่บ้านและรักษาความสงบในงานหรือกิจกรรมของชุมชน

กลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นกลุ่มที่รองรับกองทุนหมู่บ้านซึ่งให้สมาชิกในกลุ่มของหมู่บ้านกู้ยืมเงิน และมีปัญหาตามมา คือการติดตามยากกู้ยืมแล้วไม่จ่ายทำให้กลายเป็นหนี้เสีย

สาธารณูปโภค

สาธารณูปโภค มีไฟฟ้า ประปา ที่ได้รับบริการอย่างทั่วถึงในหมู่บ้านป่ารวกและมีแม่น้ำปิงไหลผ่านซึ่งสามารถใช้น้ำจากแหล่งน้ำนี้ได้ ด้านเส้นทางคมนาคมหมู่บ้านป่ารวกมีเส้นทางในการเดินทางการคมนาคมภายในหมู่บ้านและระหว่างหมู่บ้านเป็นถนนลาดยางหรือคอนกรีตสามารถเดินทางได้สะดวกและใช้งานได้ดี

ประเพณีและวัฒนธรรม

ภายในชุมชนมีการจัดกิจกรรมตามประเพณีและวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาเป็นเวลานานมีการทำบุญตักบาตรในวันสำคัญทางศาสนาตามประเพณีที่สืบทอดกันมาแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และคนในชุมชนส่วนใหญ่มีการเคารพนับถือผู้สูงอายุและผู้ใหญ่บ้าน ในหมู่บ้านมีการส่งเสริมทางด้านดนตรีและศิลปะ และมีการเลี้ยงศิบรรพบุรุษประจำหมู่บ้านที่ทำกันทุกปีและมีการกระทำตามประเพณีของทางวัดพระนอนเนื่องจากหมู่บ้านป่ารวกเข้าร่วมกับวัดพระนอน หมู่ที่ 5 บ้านพระนอน และปฏิบัติกิจกรรมตาม วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

สภาพปัญหาของหมู่บ้าน

จากการศึกษาชุมชนเห็นว่าพื้นที่ในหมู่บ้านป่ารวกนั้นมีการถูกบุกรุกพื้นที่เพื่อจัดสร้างบ้านจัดสรรขึ้น คือ พื้นที่ชนบทถูกรุกรานจากความเป็นเมืองมากขึ้น และพื้นที่สาธารณะถูกรุกรานเช่นกัน อาทิเช่น ลำเหมืองที่อยู่ใกล้บริเวณหมู่บ้าน และปัญหาขยะในหมู่บ้านจัดสรรบ้านพูนสุข ที่ทิ้งขยะ ณ จุดที่จัดให้แต่ทิ้งไว้ข้างนอก และปัญหาการแสดงความคิดเห็นของคนภายในหมู่บ้านที่อาจเกิดความแตกต่างด้านความคิดที่ไม่เหมือนกันภายในชุมชน และการขยายตัวของความเป็นเมือง ซึ่งอาจจะทำให้การร่วมมือของชาวบ้านจะน้อยลงได้ และการอยู่แบบตัวใครตัวมันจะมากขึ้น และในอนาคตการขยายตัวของเมืองจะมีมากขึ้น

สรุป

หมู่ที่ 6 บ้านป่ารวกมีลักษณะชุมชนเป็นแบบชุมชนกึ่งเมืองกึ่งชนบทซึ่งมีหมู่บ้านจัดสรรและหมู่บ้านป่ารวกและมีเขตติดต่อกับเขตอำเภอเมือง ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธประชาชนในหมู่บ้านป่ารวกประกอบอาชีพรับจ้าง ค้าขาย รับราชการ มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน แต่ในระดับประถมและมัธยมต้องออกไปศึกษาในเมืองและหมู่บ้านที่มีโรงเรียน

หมู่ที่ 7 บ้านสันเหมือง ตำบลดอนแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

ประวัติหมู่บ้าน

หมู่บ้านสันเหมืองเดิมเป็นหมู่บ้านเดียวกับหมู่บ้านป่าแะแต่ช่วงเวลาหนึ่งได้มีการแยกหมู่บ้านออกมาจากหมู่บ้านป่าแะ และพื้นที่บริเวณนี้มีลักษณะเป็นพื้นที่ดอนและมีแม่น้ำปิงไหลผ่านแล้วจะมีแล้วจะมีลักษณะคล้ายกันเหมือนกันลำน้ำไว้ที่ชาวบ้านเรียกว่า “สัน” จึงตั้งชื่อหมู่บ้านนี้ว่า บ้านสันเหมือง

อาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	หมู่ที่ 3 บ้านศาลา ต.ดอนแก้ว อ.แมริม จ.เชียงใหม่
ทิศใต้ติด	ติดต่อกับ	หมู่ที่ 6 บ้านป่ารวก ต.ดอนแก้ว อ.แมริม จ.เชียงใหม่
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	หมู่ที่ 4 บ้านป่าแะ ต.ดอนแก้ว อ.แมริม จ.เชียงใหม่
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	แม่น้ำปิง

สภาพประชากร

มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด	234	หลังคาเรือน
มีจำนวนประชากรทั้งหมด	625	คน
จำนวนประชากรชาย	309	คน
จำนวนประชากรหญิง	316	คน

สภาพสังคมทั่วไป

บ้านสันเหมือง อยู่แบบครอบครัวใหญ่ มีความร่วมมือกันอยู่ในระดับปานกลางใน ด้านกิจกรรมมีการรวมตัวทำกิจกรรมร่วมกันในหมู่บ้านเช่น งานศพ งานขึ้นบ้านใหม่และงานแต่งงานและมีการให้ความเคารพนับถือผู้ใหญ่ภายใน หมู่บ้านและมีการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย มีสำนักสงฆ์ 1 แห่ง ชื่อ สำนักสงฆ์สันเหมืองประชาราม และมีเจ้าอาวาสชื่อ

พระมงคลชัย ขนุนทิโร มีพระทั้งหมด 2 รูป และมีเณร 8 รูป สภาพทั่วไป ของสำนักสงฆ์เป็นพื้นที่ติดกับหมู่บ้านและมีการสร้างกำแพงกั้นทางด้านทางเหนือและทิศใต้ของสำนักสงฆ์ ส่วนทางด้านทิศตะวันตกยังไม่มีการก่อสร้างเนื่องจากมีการเจรจาซื้อที่ดินอยู่ จึงรอการก่อสร้างพร้อมกัน ส่วนทางด้านทิศตะวันออกมีการปล่อยให้เปิดเพราะติดกับคลองน้ำและมีการเลี้ยงปลา

หน่วยงานราชการ

ที่ทำการอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีคณะที่ทำงานทั้งหมด 18 คน

ที่ทำการผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 7 บ้านสันเหมือง มีผู้ใหญ่บ้าน ชื่อ นายมนัส สุวรรณชมพู เป็นผู้ดูแล ตั้งอยู่ที่บริเวณที่ทำการของกองทุนหมู่บ้าน และที่ทำการอาสาสมัครสาธารณสุขมีสภาพที่สามารถใช้งานได้ดี และผู้ที่มีปัญหาสามารถเข้าปรึกษาได้ตลอดเวลา

ด้านการเมืองการปกครอง

การเมืองการปกครองเป็นแบบประชาธิปไตยมีผู้ใหญ่บ้านชื่อ นายมนัส สุวรรณชมพู เป็นผู้ดูแลคนในหมู่บ้านและมีคณะกรรมการหมู่บ้านที่คอยช่วยงานของผู้ใหญ่บ้านที่มาจากการเลือกตั้ง และมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว จำนวน 2 คน คือ นายเชาว์พงษ์ตะวัน และนายสมาน วิชัยยา การมีส่วนร่วมในระดับปานกลางซึ่งดูได้จากการที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเทียบกับผู้ที่มาใช้สิทธิ์

สภาพเศรษฐกิจ

ภายในหมู่บ้านมีทั้งบ้านที่เป็นบ้านชั้นเดียวและบ้านสองชั้นแบบปูนและมีหอพักตั้งภายในหมู่บ้านด้วย ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปเป็นส่วนใหญ่ มีการทำการเกษตร ไร่ ราชการ ค้าขายแบบเปิดร้านค้าแบบของชำประมาณ 4 หลังคาเรือน และมีหมู่บ้านจัดสรรภายในหมู่บ้านสันเหมือง มีโรงงานทำบล็อกรายในหมู่บ้านสันเหมือง และมีการประกอบอาชีพเสริมสวยภายในหมู่บ้าน บ้านสันเหมืองมีการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มยืมเงิน ไปใช้เป็นทุนแล้วมีการผ่อนจ่ายเป็นรายเดือน เดือนละ 1,800 บาท และจะมีการให้กู้ยืมได้ไม่เกิน 20,000 บาท

ทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งบันเทิง

มีแม่น้ำปิง ติดกับหมู่บ้านทางทิศตะวันออก และมีร้านเหล้าตองภายในหมู่บ้าน 2 ร้าน

สาธารณสถาน

ภายในหมู่บ้านมีลานกีฬา 1 แห่ง โดยเป็นลานเปิดทองที่สามารถเล่นได้แต่สภาพค่อนข้างเสื่อมโทรม ควรปรับปรุงเพื่อที่จะสามารถใช้งานได้ดีและเป็นที่พักผ่อนของเยาวชนในด้านกีฬา

แหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน

ภายในหมู่บ้านมีที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านโดยจะมีการจัดหนังสือไว้ ณ ที่อ่านหนังสือให้ชาวบ้านได้ใช้บริการในด้านข่าวสาร และมีหอกระจายข่าวเพื่อแจ้งข่าวสารให้กับคนในหมู่บ้านรับทราบถึงเรื่องราวข่าวสารต่าง ๆ โดยผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้ประชาสัมพันธ์และมีการประชุมเพื่อแจ้งข่าวสารและปรึกษาร่วมกันทุกเดือน

การรวมกลุ่ม

กลุ่มเยาวชน ภายในหมู่บ้านมีการทำกิจกรรมในเรื่องของ การกีฬาาร่วมกันและภายในกลุ่มมีการขาดอุปกรณ์การกีฬาไม่เพียงพอ

กลุ่มแม่บ้าน กำลังอยู่ในการดำเนินการเรื่องของการของบประมาณสนับสนุนจัดตั้งกลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้า และภายในกลุ่มมีปัญหาในเรื่องของการขาดอุปกรณ์สำหรับใช้ในกลุ่มเนื่องจากมีงบน้อย

กลุ่มเกษตรกร มีการปลูกพืชทำการเกษตร ซึ่งมีการปลูกพืชหมุนเวียนทั้งปี เช่น การปลูกหอม กระเทียม ข้าวโพด ผักชี บล๊อคโครี

กลุ่มอ.ส.ม.เป็นการทำกิจกรรมด้านสาธารณสุข การฉีดยาและหยอดโปลิโอ และแจ้งข่าวสารแก่หมู่บ้านในด้านสาธารณสุข

กลุ่มฌาปนกิจ มีสองประเภท คือ การเก็บแบบรายเดือนกับจำนวนผู้เสียชีวิตซึ่งรายเดือนจะเก็บเดือน เดือนละ 40 บาทส่วนผู้เสียชีวิตจะเก็บค่าสมาชิกรายละ 100 บาท และทั้งหมดจะเอามารวมกันในเวลาที่มีการตายเกิดขึ้น

กลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ / กองทุนหมู่บ้าน เป็นการให้กู้ยืมโดยสามารถกู้ยืมได้ครบคร่าวละ 20,000 บาทและจ่ายคืนเดือนละ 1,800 บาทต่อเดือนสมาชิกบางรายมีการจ่ายเงินคืนช้าและไม่ชำระเงินกู้คืนกลายเป็นหนี้เสีย ซึ่งมีการดำเนินการฟ้องร้องกันโดยส่วนกลางดำเนินคดี

สาธารณูปโภค

มีไฟฟ้าใช้ครบทั้งหมู่บ้าน โดยทั่วไปแล้วด้านการบริการของรัฐเข้าถึงมีเส้นทางคมนาคมสะดวกเป็นถนนคอนกรีตและ แอสฟัลติกคอนกรีต

ประเพณีวัฒนธรรม

มีประเพณีคล้ายกับพื้นที่ทั่วไปคือประเพณี ลอยกระทง แห่ไม้ค้ำ และงานปอยหลวง ซึ่งมีการปฏิบัติกันทั่วไปและมีการไปวัดในวันที่สำคัญทางพระพุทธศาสนาและมีการส่งเสริมให้เยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อที่จะสืบสานประเพณีที่ดีต่อไป

สภาพปัญหา

ปัญหาในด้านสนามกีฬาเปตองซึ่งมีสภาพที่สามารถใช้งานได้แต่ไม่ได้มาตรฐานซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการเล่นกีฬาของเยาวชน เนื่องจากมีการใช้งานทุกวันทำให้สภาพสนามเสื่อมโทรมลงควรมีการปรับปรุงให้สามารถใช้งานได้ต่อไป

สรุป

หมู่ที่ 7 หมู่บ้านสันเหมืองมี บ้านจัดสรรและบ้านสันเหมืองเดิม ประชาชนในหมู่บ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง เกษตร ค้าขาย รับราชการ ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ และมีประเพณีเหมือนประเพณีหมู่บ้านทั่วไปของทางภาคเหนือ

หมู่บ้านสันเหมืองได้รับรางวัลชนะเลิศของคำในด้านการนำขยะที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำและแปลงเป็นสิ่งของใช้ต่างที่สวยงาม และได้รับการสนับสนุนจากทางองค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้วและให้การส่งเสริมเพื่อเป็นการรักษาสิ่งแวดล้อม รวมถึงเป็นที่ศึกษาดูงานของผู้ที่สนใจ และประชาชนได้เห็นประโยชน์ที่สามารถช่วยลดปัญหาต่างๆ

หมู่บ้านสันเหมืองมีปัญหากเกี่ยวกับเรื่องของสนามกีฬาเนื่องจากมีสภาพค่อนข้างเสื่อมโทรม

หมู่ที่ 8 บ้านชะเอียง ตำบลคอนแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

ประวัติหมู่บ้าน

บ้านชะเอียงเดิมเป็นหมู่บ้านเดียวกับบ้านพระนอน หมู่ที่ 5 ต.คอนแก้ว อ.แมริม จ. เชียงใหม่ มีน้ำห้วยไหลผ่านเป็นน้ำเน่าเสียซึ่งเกิดจากการทิ้งสิ่งปฏิกูลลงในแม่น้ำเกิดจากการกระทำของชาวบ้าน ชาวบ้านจึงเรียกห้วยนี้ว่า ห้วย “ชะเอียง” (ภาษาเหนือ) หรือ ลำห้วยชะเอียง ต่อมาได้เรียกชื่อหมู่บ้านว่า ชะเอียง ที่มาของชื่อหมู่บ้านชะเอียงก็มาจาก ชื่อลำห้วยชะเอียงนั่นเอง

บ้านชะเอียงอยู่ทางทิศใต้ของ อำเภอแมริม จังหวัด เชียงใหม่ ระยะห่างจากอำเภอประมาณ 7 กิโลเมตร โดยใช้เส้นทางเชียงใหม่ – ผ่าง

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดกับ	หมู่ 10 บ้านพระเจ้านั่งโก้น ต.ดอนแก้ว อ.แมริม จ.เชียงใหม่
ทิศใต้	ติดกับ	เรือนจำกลางเชียงใหม่ ต.ดอนแก้ว อ.แมริม จ.เชียงใหม่
ทิศตะวันออก	ติดกับ	หมู่ 5 บ้านพระนอน ต.ดอนแก้ว อ.แมริม จ.เชียงใหม่
ทิศตะวันตก	ติดกับ	ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

สภาพประชากร

จำนวนหลังคาเรือน	813	หลังคาเรือน
จำนวนประชากรทั้งหมด	2,079	คน
จำนวนประชากรชาย	994	คน
จำนวนประชากรหญิง	1,085	คน

สภาพสังคม

สภาพสังคมทั่วไป บ้านชะเอียงเป็นหมู่บ้านที่ติดกับเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ ชาวบ้านภายในบ้านชะเอียงจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นคนในพื้นที่หรือคนในชุมชนดั้งเดิม กับอีกส่วนที่เป็นคนภายนอกพื้นที่มาอาศัยอยู่ในหมู่บ้านนี้ คือ บ้านจัดสรร เนื่องจากมีสภาพแวดล้อมที่อยู่ใกล้กับเขตเมืองซึ่งมีคนต่างถิ่นมาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก มีระบบความสัมพันธ์ของคนในชุมชนดี มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันเห็นได้จากการทำงานเป็นทีมในการจัดงานหรือกิจกรรมของหมู่บ้านขึ้น มีการปกครองแบบประชาธิปไตยโดยมีผู้นำหมู่บ้านเป็นผู้ที่คอยดูแลเรื่องราวหรือปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในหมู่บ้าน

อาคารที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่จะเป็นแบบบ้านไม้ 2 ชั้นตามแบบบ้านสมัยเก่า และอีกส่วนที่เป็นตึกแถว หอพัก ทาวน์เฮาส์ ฯลฯ คนในชุมชนส่วนใหญ่อาศัยอยู่แบบครอบครัวเดี่ยว

ด้านการศึกษาในหมู่บ้านชะเอียงมีสถานศึกษาทั้งหมดอยู่ 2 แห่ง คือ โรงเรียนบ้านพระนอน โดยมีอาจารย์ใหญ่ ชื่อ นายวิจิต กำแพงแก้ว เปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาล ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนครูทั้งหมด 12 คน นักเรียนทั้งหมด 202 คน แบ่งเป็นชาย 112 คน หญิง 90 คน และโรงเรียนนวมินทราชูทิศพายัพ โดยมีผู้อำนวยการชื่อ นายกำพล บุญอยู่ เปิดสอนตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น-มัธยมศึกษาตอนปลาย

นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานราชการที่อยู่ในหมู่บ้าน คือ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน มีนายดวงดี กันธวัง ดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 8 บ้านชะเอียง สภาพทั่วไปของที่ทำการผู้ใหญ่บ้านเป็นบ้านสองชั้น ชั้นบนเป็นไม้ ชั้นล่างเป็นปูน และมีหอพักอยู่ในบริเวณบ้านจำนวน 5 ห้อง

หน่วยงานราชการทหารที่อยู่ในพื้นที่ หมู่ 8 บ้านชะเอียง คือ

1. **กองพันทหารปืนใหญ่ที่ 7** โดยมีผู้ให้สัมภาษณ์คือ ร้อยเอกเทวารักษ์ ประสาทแก้ว ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนกับนายทหารในกองพล ซึ่งกิจกรรมที่ทำร่วมกัน คือ มีการแข่งขันกีฬาพร้อมกับชุมชน โดยมีการจัดขบวนกีฬาแข่งขันกับชาวบ้าน ทางด้านปัญหาของหมู่บ้านชะเอียงนั้น ร้อยเอกเทวารักษ์ได้ให้ข้อมูลว่า ปัญหาที่พบคือปัญหาคนต่างด้าวอาศัยอยู่ในแฟลตทางหน้าหมู่บ้าน และปัญหาน้ำชะเอียงเปลี่ยนทางซึ่งน้ำชะเอียงนี้ไหลผ่านกองพันฯ เพราะเกิดการวางท่อระบายในแม่น้ำชะเอียง น้ำชะเอียงจึงเกิดการเปลี่ยนทิศทางการไหล และที่สำคัญอีกอย่างก็คือ พื้นที่ในเขตทหาร มีร้านอาหาร ร้านค้าและ ร้านเกม อยู่ในเขตของทหาร ซึ่งร้อยเอกเทวารักษ์ได้ให้ข้อมูลว่า เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวได้มีการเช่าพื้นที่ต่อกองพันฯแล้ว แต่ก็ต้องเสียค่าเช่าพื้นที่ต่อกองพันฯ เป็นรายเดือนทุกเดือน แต่ก็มีปัญหาคือบางร้านก็จ่ายค่าเช่าช้ากว่ากำหนด และร้านเกมบางร้านลักลอบเปิดบริการให้เด็กเกินเวลาที่ทางราชการกำหนด

2. **กองพันพัฒนาที่ 3** ผู้ให้สัมภาษณ์ คือ ร้อยเอก ภูวดล ไชยศรี นายทหารกิจการพลเรือนให้ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมกับชุมชนตำบลคอนแก้ว มีการจัดประชุมร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้วเดือนละ 1 ครั้ง ทำงานผสมผสานระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้วและผู้นำชุมชนของหมู่บ้าน หน้าที่ของกองพันพัฒนาที่ 3 คือทำงานเกี่ยวกับกิจการพลเรือน ส่งเสริมทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ส่งเสริมภัยคุกคามรูปแบบใหม่ เช่น ปัญหาคนยากจน ปัญหายาเสพติด ปัญหาการล่องละเมิดทางเพศ โดยมีการทำโครงการกีฬาต้านยาเสพติด ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างชาวพุทธกับมุสลิม และการให้ความรู้เกี่ยวกับระบบเศรษฐกิจพอเพียงด้วยหลักการ 3 ห่วง 2 เงื่อนไข มีโครงการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งมีนักเรียนนักศึกษาเข้ามาศึกษาดูงาน ทางกองพันพัฒนาจะเน้นในด้านคุณภาพชีวิตของประชาชน และพื้นที่ที่อยู่ในเขตพื้นที่ล่อแหลม

ด้านการเมืองการปกครอง

หมู่บ้านชะเอียงมีผู้ใหญ่บ้าน ชื่อ นาย ดวงดี กันธวัช ซึ่งมาจากการเลือกตั้งของชาวบ้าน มีคณะกรรมการชุมชนหมู่บ้าน และมีสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในหมู่บ้าน จำนวน 2 คน คือ นายชุมพล กันธวัช นาง ศรีนวล ว่างสาสุข เมื่อมีปัญหาส่วนใหญ่วิวบ้านก็จะได้รับการช่วยเหลือจากผู้ใหญ่บ้านด้วยการให้คำปรึกษา

สภาพเศรษฐกิจ

ชาวบ้านชะเอียงส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับราชการ รับจ้างทั่วไป และค้าขาย รองลงมา เนื่องจากหมู่บ้านชะเอียง ต.คอนแก้ว เป็นหมู่บ้านกึ่งเมืองกึ่งชนบทจึงประกอบอาชีพค้าขายกันมาก ถ้ามองในระดับของระดับชาวบ้าน/คนในชุมชนจริงๆ และจะเห็นได้มากจากร้านค้าภายในชุมชน เช่น ร้านค้าแผงลอย ร้านค้าชุมชน และซูเปอร์มาร์เก็ต ตลาดภายในชุมชนซึ่งจะมี

อยู่หน้าค่ายทหารปืนใหญ่ที่ 7 เป็นตลาดสด สภาพเศรษฐกิจส่วนใหญ่ภายในหมู่บ้านมีฐานะค่อนข้างดีเนื่องมาจากชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขายใกล้เส้นทางคมนาคมขนส่งของ อ.เมือง ภายในชุมชนมีกิจกรรมการส่งเสริมอาชีพจากทางหน่วยงานราชการ ซึ่งจะอยู่ในรูปแบบของการอบรม ผู้ที่สนใจ และจัดสรรงบประมาณให้ดำเนินการ โดยการให้ความรู้แก่คนในชุมชน จากวิทยากรของหน่วยงานทางราชการ

มีการเช่าที่ดินของธรณีสงฆ์เป็นรายปีๆละ 200 - 300 บาทต่อปี เป็นที่อยู่อาศัยของประชาชนที่อาศัยอยู่รอบ ๆ วัด

ภายในชุมชนมีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพซึ่งทางหน่วยงานราชการเป็นผู้จัดงบประมาณให้ ซึ่งขณะนี้มีการรวบรวมอุปกรณ์เรียบร้อยแล้ว แต่ยังขาดผู้เข้ารับการอบรมการนวดแผนโบราณ ถ้ามีจำนวนผู้เข้ารับการอบรมเพียงพอก็จะสามารถดำเนินการฝึกอบรมได้โดยจะใช้ศาลาเอนกประสงค์เป็นสถานที่ในการดำเนินการฝึกอบรม

ทรัพยากรและแหล่งท่องเที่ยว

แหล่งน้ำที่มีอยู่ตามทรัพยากรธรรมชาติ คือ แม่น้ำชะเอียงแต่ปัจจุบันมีขนาดแคบลง เพราะมีการขยายพื้นที่อยู่อาศัยของชาวบ้านทำให้เกิดการทับถมพื้นที่แม่น้ำ

สาธารณสถาน

มีลานกีฬาหมู่บ้าน สภาพทั่วไป อยู่ในช่วงของงบประมาณต่อเติมเพื่อปรับปรุงลานกีฬา

แหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน

มีที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน สภาพโดยทั่วไปตั้งอยู่ ณ ศาลาข้างทางของหมู่บ้านเพื่อสะดวกต่อการเข้าไปอ่านหนังสือของชาวบ้าน โดยที่องค์กรบริหารส่วนตำบลมีงบประมาณจัดหาหนังสือพิมพ์ให้และก็มีชาวบ้านเข้าไปใช้กันอยู่เป็นประจำ หอกระจายข่าวเสียงตามสายภายในหมู่บ้านมีอยู่ที่ บ้านผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้กระจายข่าวสารให้ชาวบ้านรับรู้อย่างทั่วถึง

การรวมกลุ่ม

กลุ่มเยาวชน ลักษณะของกลุ่มจะเป็นการรวมกลุ่มกันขึ้นตามลักษณะของกิจกรรมที่จัดขึ้น โดยมากจะเป็นการรวมกลุ่มมรดกเรื่องเอดส์และยาเสพติด จะใช้สถานที่ศาลาเอนกประสงค์เป็นที่รวมกลุ่ม,

กลุ่มแม่บ้าน ลักษณะของกลุ่มเป็นการรวมกลุ่มในเรื่องของการส่งเสริมอาชีพ การทำงานเมื่อมีกิจกรรม โดยมี นางจันทร์ดี กันธวัง เป็นประธานกลุ่มแม่บ้าน

กลุ่มผู้สูงอายุ ลักษณะของกลุ่มเป็นการรวมกลุ่มในลักษณะการทำกิจกรรม เช่น กีฬา ผู้สูงอายุ

กลุ่ม อสม. ลักษณะของกลุ่มเป็นการทำกิจกรรมในเรื่องของอนามัยและสาธารณสุข เช่น การเผยแพร่เอกสาร โรคติดต่อ และ โรคระบาดต่าง ๆ เป็นกลุ่มที่เป็นตัวแทนของชาวบ้านที่รับข่าวสารจากทางหน่วยงานทางด้านสาธารณสุขมาให้ต่อชาวบ้าน

กลุ่ม อปพร. มีหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมิให้เกิดขึ้นหรือแก้ไข ปัญหาล่วงหน้าก่อนที่จะเกิดภัยขึ้นเพื่อที่จะลดผลกระทบที่เป็นอันตรายและการสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สิน

กลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นกลุ่มที่ชาวบ้านเรียกกันว่า “กลุ่มเงินล้าน” โดยที่จะต้องมีการออมเงินทุก ๆ เดือนของสมาชิก แล้วจะต้องจ่ายเงินที่กู้คืนตามระยะเวลาที่กำหนด

สาธารณสุขปโคก

น้ำประปาหมู่บ้านที่ 8 จะใช้น้ำประปาส่วนภูมิภาคของอำเภอแมริมทั่วถึงภายในหมู่บ้าน โทรศัพท์สาธารณสุขภายในหมู่บ้านมี จำนวน 20 แห่ง โทรศัพท์บ้าน ร้อยละ 98 ไฟฟ้าทั่วถึงทุกหลังคาเรือนภายในหมู่บ้าน

เส้นทางคมนาคม

เส้นทางคมนาคมภายในหมู่บ้านมีโครงการก่อสร้างถนนแอสฟัลติกคอนกรีตและโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก สภาพทั่วไปได้รับการปรับปรุงถนนตามมาตรฐานแล้ว จากงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว

ด้านอนามัยและสาธารณสุข

เมื่อเจ็บป่วยหรือไม่สบายชาวบ้านส่วนใหญ่มักจะไปรักษาที่ศูนย์แพทย์อบต. และโรงพยาบาลนครพิงค์ และมีกลุ่ม อ.ส.ม. กระจายข่าวสารให้ชาวบ้านรู้เกี่ยวกับความรู้ทางด้านอนามัยและสาธารณสุข เช่น แจกเอกสาร ติดแผ่นป้ายประกาศเกี่ยวกับโรคติดต่อ ฯลฯ

ประเพณีและวัฒนธรรม

ชาวบ้านส่วนใหญ่จะนับถือศาสนาพุทธ มีขนบธรรมเนียมประเพณีที่สำคัญ เช่น ตานก๋วยสลาก งานประเพณีสงกรานต์ งาน 5 เป็ง งาน 9 เป็ง โดยมีการจัดงานตามรูปแบบดั้งเดิม เพื่อคงความเป็นประเพณีที่สืบทอดกันมาช้านาน โดยให้ชาวบ้านหรือกลุ่มของชาวบ้านได้มีส่วนร่วมทุกกลุ่ม มีการแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบตามงานที่ได้รับมอบหมาย มีประธานกลุ่มเป็นผู้ควบคุมและประสานงานระหว่างกลุ่มด้วยกัน

ปัญหาของชุมชน

ปัญหาของชุมชนที่เห็นได้ชัด คือ ปัญหาสภาพแวดล้อมทางเสียง ทางกลิ่น ซึ่งมาจาก เรือ่นจากกลางจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งในช่วงฤดูฝนจะมีปัญหามากในเรื่องกลิ่นทางเรือ่นจาก กลิ่นรบกวนชาวบ้านส่งความเดือดร้อนให้กับชาวบ้านกันถ้วนหน้า คนในหมู่บ้านมีข้อเสนอแนะ ให้ทำการย้ายเรือ่นจำไปอยู่ที่อื่นที่ไม่รบกวนชาวบ้านทั้งมลพิษทางอากาศและมลภาวะทางเสียง และมีข้อเสนอแนะของคนในชุมชนว่าให้มีการย้ายเรือ่นจำไปไว้นอกพื้นที่ และนำสิ่งปฏิกูลของเสีย มาทำเป็นแก๊สชีวภาพ

ปัญหาเรื่องขยะร เนื่องจากหมู่ที่ 8 บ้านชะเอียงเป็นหมู่บ้านที่อยู่ใกล้เส้นทางคมนาคม เป็นทางผ่านไปมา จึงเกิดปัญหาในเรื่องของขยะร มาจากการทิ้งขยะของผู้คนที่ผ่านไปมา

ปัญหาการรวมกลุ่มของคนนอกชุมชนที่มาอาศัยอยู่ในชุมชนมีการรวมกลุ่มกันในช่วง ตอนเย็นจะพูดคุยกันเสียงดังรบกวนชาวบ้านใกล้เคียง

ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของของชาวบ้านกับหน่วยงานราชการซึ่งจะเป็นการทำได้ ยากเนื่องจากหน่วยงานราชการของทหารที่อยู่ในเขตพื้นที่หมู่ที่ 8 นี้ มีหน้าที่ของหน่วยงาน โดยเฉพาะอยู่แล้ว อย่าง เช่น กองพันทหารปืนใหญ่ที่ 7 มีหน้าที่ในเรื่องของการรบ อาวุธต่าง ๆ และงานในเรื่องของการอบรมจะเป็นของหน่วยงานกองพันพัฒนาที่ 3 ที่เข้ามามีส่วนร่วมด้วยชุมชน

สรุป

หมู่ที่ 8 บ้านมีประชาชนที่เป็นคนดั้งเดิม และเป็นคนพื้นที่อื่นมาอาศัยอยู่ในหมู่บ้าน จัดสรร เนื่องจากหมู่บ้านมีลักษณะชุมชนแบบกิ่งเมือง และเป็นพื้นที่เป็นเขตทหารทำให้มีคนต่าง ถิ่นมาอาศัยอยู่มากมีระบบความสัมพันธ์กันดี มีการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และมีการ ทำงานร่วมกันเป็นทีมในการทำงานหรือกิจกรรมที่หมู่บ้านจัดขึ้น ประชาชนมีการประกอบอาชีพ ราชการ อาชีพรับจ้างทั่วไปและค้าขาย เนื่องจากเป็นหมู่บ้านเป็นหมู่บ้านที่มีความเป็นชุมชนกิ่งเมือง ประชาชนจึงมีการประกอบอาชีพค้าขายมาก และมีประชากรหนาแน่นและประชาชนมีการทำ กิจกรรมร่วมกันทั้งประชาชนที่เป็นคนในพื้นที่จริงๆและประชาชนที่อยู่ในเขตทหารและหมู่บ้าน จัดสรร มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกัน และมีกิจกรรมอบรมให้ความรู้ในเรื่องอาชีพซึ่งเป็น ส่วนหนึ่งในการส่งเสริมอาชีพ มีปัญหาเรื่องกลิ่นปฏิกูลจากเรือ่นจำ ปัญหาเรื่องขยะ ปัญหาเสียง ดังของกลุ่มบุคคลอื่นที่มาอาศัยในชุมชน ปัญหาการร่วมมือกับทางราชการ

หมู่ที่ 9 บ้านสบสา-หนองพาน ตำบลคอนแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

ประวัติหมู่บ้าน

หมู่บ้านสบสา – หนองพานเดิมทีเป็นหมู่บ้านเดียวกับหมู่ที่ 1 บ้านบ่อปู้ แต่ภายหลังได้แยกออกมาตั้งหมู่บ้านใหม่เป็น หมู่ที่ 9 บ้านสบสา – หนองพาน โดยหมู่บ้านสบสา – หนองพานตั้งชื่อหมู่บ้านเนื่องมาจากในหมู่บ้านมีน้ำลำเหมืองสาไหลผ่านหมู่บ้านมาบรรจบกับแม่น้ำปิง เป็นชื่อของหมู่บ้านสบสา และแต่ก่อนนั้นบริเวณหมู่บ้านมีลักษณะเป็นป่าละเมาะ มี สัตว์ที่อยู่ริมหนองบึงอยู่มากมาย และสัตว์ที่พบมากที่สุดก็คือ ฟาน หรือ ละมั่ง ซึ่งมาอาศัยกินน้ำอยู่ที่แม่น้ำที่ไหลมาบรรจบกันจึงตั้งชื่อว่า “หนองพาน” จึงเป็นชื่อที่มาของหมู่บ้านสบสาหนองพานแห่งนี้ บ้านสบสาหนองพานตั้งอยู่ในตำบลคอนแก้ว อยู่ในทางทิศใต้ ของอำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ระยะทางจากหมู่บ้านไปยังอำเภอ 4 กิโลเมตร เดินทางโดยใช้เส้นทางเชียงใหม่ – ผาง

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดกับ	ต. แม่สา อ. แมริม จ. เชียงใหม่
ทิศใต้	ติดกับ	หมู่ที่ 2 บ้านคอนแก้ว ต.คอนแก้ว อ.แมริม จ.เชียงใหม่
ทิศตะวันออก	ติดกับ	แม่น้ำปิง
ทิศตะวันตก	ติดกับ	หมู่ที่ 1 บ้านบ่อปู้ ต. คอนแก้ว อ. แมริม จ. เชียงใหม่

สภาพประชากร

จำนวนหลังคาเรือน	213	หลังคาเรือน
จำนวนประชากรทั้งหมด	595	คน
จำนวนประชากรชาย	292	คน
จำนวนประชากรหญิง	303	คน

สภาพสังคมทั่วไป

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่อยู่อาศัยและพื้นที่ทำการเกษตร เนื่องจากสภาพพื้นที่บริเวณหมู่บ้านนี้เหมาะแก่การทำกรเกษตร ซึ่งจะสังเกตเห็นได้จากพื้นที่ที่อยู่รอบหมู่บ้านและบริเวณที่มีเส้นทางคมนาคมตัดผ่านภายในหมู่บ้าน เป็นพื้นที่ทางการเกษตร

สภาพสังคม ส่วนใหญ่อยู่บ้านเดียวกันมากกระจัดกระจายไปตามเส้นทางคมนาคม ซึ่งอาศัยอยู่กันเป็นหย่อม ๆ มีทั้งบ้านชั้นเดียวและสองชั้น บ้านแบบโบราณและสร้างขึ้นแบบสมัยใหม่ รวมไปถึงบ้านจัดสรรรอบ ๆ หมู่บ้านด้วย

ไม่มีศาสนสถานและสถานศึกษาอยู่ภายในหมู่บ้าน ส่วนทางหน่วยงานราชการที่มีอยู่ในหมู่บ้าน คือ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน สภาพทั่วไปของที่ทำการผู้ใหญ่บ้านเป็นบ้านสองชั้น ชั้นบนเป็นไม้ชั้นล่างเป็นปูน บริเวณภายในบ้านมีฟาร์มหมูพื้นที่จำนวน 3 ไร่

การเมืองการปกครอง

ในหมู่บ้านมีการปกครองกันแบบประชาธิปไตย ใช้เสียงส่วนมากของชาวบ้านในการตัดสินใจ มีการเลือกคณะกรรมการชุมชนและเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน โดยตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านมาจากการเลือกตั้งของชาวบ้านในหมู่บ้าน และเมื่อชาวบ้านเดือดร้อนผู้นำหมู่บ้านก็จะให้คำปรึกษาและช่วยเหลือตามกำลัง หมู่บ้านสบสา - หนองฟานมีผู้ใหญ่บ้าน ชื่อ นายสุทัศน์ คำมาลัย มีสมาชิก อบต. จำนวน 2 คน คือ นายจันทร์ คำคง และ นางจรัสศรี เหมือนวงศ์

สภาพเศรษฐกิจ

สภาพของอาคารที่อยู่อาศัยเป็นบ้านไม้สองชั้น สภาพทั่วไปของบ้านไม้สองชั้นชั้นบนเป็นไม้ชั้นล่างเป็นปูน ประตูหน้าต่างทำด้วยไม้มีสภาพค่อนข้างเก่า และเป็นอาคารตึกแถวมีการสร้างอาคาร/ตึกแถวขึ้นใหม่บางส่วน เนื่องจากมีการขยายตัวของความเป็นเมืองมากขึ้น สร้างขึ้นเพื่อการประกอบการเชิงพาณิชย์ และเนื่องจากลักษณะภูมิประเทศในหมู่บ้านเหมาะแก่การเพาะปลูก ชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมที่เห็นชัดเจนคือการปลูกข้าวโพด รายได้ก็เกิดจากการทำการเกษตรกรรมขึ้นอยู่กับผลผลิตในการเกษตรส่วนหนึ่ง นอกจากนี้ยังมีอาชีพค้าขายซึ่งจะเห็นได้จากร้านค้าย่อยในหมู่บ้าน และถือได้ว่าสภาพทางเศรษฐกิจในหมู่บ้านมีฐานะค่อนข้างดี เพราะพื้นที่ภายในหมู่บ้านอยู่ใกล้กับสถานศึกษา คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่สา จึงมีเส้นทางคมนาคมที่สะดวกต่อการเดินทาง รวมไปถึงรายได้จากการค้าขายอาหารและค่าเช่าหอพักของนักศึกษาและคนอาศัยต่างถิ่น

ทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยว

แหล่งน้ำทรัพยากรธรรมชาติที่ไหลผ่านหมู่บ้านคือแม่น้ำปิงและชาวบ้านใช้ประโยชน์จากน้ำชลประทานในการอุปโภค ไม่มีแหล่งท่องเที่ยวและแหล่งบันเทิงใด ๆ ภายในหมู่บ้าน

สาธารณสุขสถาน

ภายในหมู่บ้านมีสวนสาธารณะ ลานกีฬาและศูนย์กีฬาอยู่สถานที่เดียวกัน ซึ่งบริเวณนั้นมีการปรับปรุงสภาพ โดยมีคณะกรรมการหมู่บ้านประสานงานต่อจากองค์การบริหารส่วนตำบล และมีปัญหาอยู่คือสวนสาธารณะและลานกีฬาจะมีอยู่ในป่าช้าเก่าซึ่งคนในชุมชนไม่

ค่อยได้ใช้สถานที่ในการเล่นกีฬา นาน ๆ ถ้ามีงานแข่งขันกีฬาประจำหมู่บ้าน/ประจำตำบลก็จะใช้สถานที่นี้ในการฝึกซ้อม

แหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน

แหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน มีที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านอยู่ที่ร้านก๋วยเตี๋ยว เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้วได้นำหนังสือพิมพ์ไปไว้ที่ร้านก๋วยเตี๋ยวเพื่อสะดวกต่อการอ่านหนังสือพิมพ์ของชาวบ้านเมื่อเข้าไปซื้อก๋วยเตี๋ยว หอกระจายข่าว/เสียงตามสายภายในหมู่บ้านตั้งอยู่บริเวณที่ศูนย์กีฬา โดยมีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านและผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้แจ้งข่าวสารให้ชาวบ้านทราบ

การรวมกลุ่ม

1. **กลุ่มเยาวชน** ลักษณะของกลุ่มโดยทั่วไปจะรวมกลุ่มกันตามงานประเพณีต่าง ๆ มีการอบรมของกลุ่มเยาวชนทุกๆ ครั้งที่มิกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้นในหมู่บ้านเป็นประธานกลุ่ม ส่วนทางด้านสภาพปัญหาของกลุ่มไม่มีเพราะได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้ว
2. **กลุ่มแม่บ้าน** ในลักษณะของการรวมกลุ่มกันเก็บออมเงิน สัจจะออมทรัพย์ กลุ่ม OTOP ทำกล้วยฉาบ รวมกลุ่มกันเพาะเห็ด เย็บผ้า นวม จะเก็บเงินเป็นเดือน เดือนละตั้งแต่ 50 บาท โดยมี นางเกียงคำ คำมาลัย เป็นประธานกลุ่ม
3. **กลุ่มเกษตรกร** เป็นการรวมกลุ่มกันเพื่อมีจุดประสงค์ร่วมกัน เวลามีปัญหาจะมีการประชุมร่วมกัน ประชุมเรื่องน้ำ จะไปประชุมกันที่ศาลาอเนกประสงค์ของหมู่บ้าน
4. **การรวมกลุ่มผู้สูงอายุ** อายุตั้งแต่ 60 ปี โดยมีเงินเบี้ยยังชีพให้ผู้สูงอายุจ่ายให้เป็นรายเดือน ๆ ละ 300-500 บาท กิจกรรมของผู้สูงอายุมักมีการออกกำลังกาย ณ กีฬาประจำตำบลของผู้สูงอายุ ส่วนในเรื่องของความร่วมมือจะให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในกิจกรรมที่จัดขึ้น
5. **กลุ่ม อสม.** เป็นกลุ่มที่เป็นตัวแทนของหน่วยงานทางด้านสาธารณสุข นำข่าวสารทางด้านอนามัยและสาธารณสุขมาเผยแพร่ให้กับชาวบ้าน โดยมี นางเกียงคำ คำมาลัย เป็นประธานกลุ่ม
6. **กลุ่มฌาปนกิจ** ลักษณะของกลุ่มคือ เป็นกลุ่มที่มีการเก็บเงินเมื่อมีคนในกลุ่มที่เป็นสมาชิกกลุ่มด้วยกันเสียชีวิต
7. **กลุ่ม อปพร.** ลักษณะของกลุ่มโดยทั่วไป มีสมาชิกกลุ่มประมาณ 10 กว่าคน เวลา มีภารกิจ อบรมจะจัดให้ไปตรวจ ณ จุดนั้น เพื่อตรวจดูแลความเรียบร้อย
8. **กลุ่มหัตถกรรม** ลักษณะของกลุ่มเป็นกลุ่มจักสาน โดยไปเรียนรู้จากหมู่ที่ 6 บ้านป่ารวก แล้วจึงเกิดการรวมกลุ่มกันทำหัตถกรรม

9. กลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ ลักษณะของกลุ่มโดยทั่วไปจะมีการเก็บเงินเป็นเดือน เดือนละประมาณตั้งแต่ 50 บาทขึ้นไป มีการขายหุ้นให้สมาชิกระหว่างสมาชิกด้วยกัน โดยมี นางเกียงคำ คำมาลัย เป็นประธานกลุ่ม

สาธารณูปโภค

ด้านสาธารณูปโภคมีน้ำประปา โดยใช้น้ำประปาของประปาส่วนภูมิภาคจาก อ.แมริม และนอกจากนี้ยังใช้น้ำจากบ่อน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค มีโทรศัพท์บ้านจำนวน 80 เบอร์เซนต์ ของจำนวนหลังคาเรือนทั้งหมด มีโทรศัพท์สาธารณะจำนวน 1 แห่ง ตั้งอยู่ที่บริเวณใกล้ศาลาข้าง ทางของหมู่บ้าน

เส้นทางคมนาคม

เส้นทางคมนาคมส่วนใหญ่เป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก เป็นโครงการก่อสร้างถนน คอนกรีตเสริมเหล็กของ องค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว มีสภาพใช้การได้ดีมีการปรับปรุง

ด้านอนามัยและสาธารณสุข

เมื่อเจ็บป่วยหรือไม่สบายชาวบ้านส่วนใหญ่ก็จะไปรักษาที่ศูนย์แพทย์อนามัยของ หมู่บ้าน และโรงพยาบาลนครพิงค์

ประเพณีและวัฒนธรรม

ในด้านประเพณีและวัฒนธรรมจากอดีตจนถึงปัจจุบันที่ยังมีการจัดทำให้เห็นก็มีหลาย ประเพณีที่เด่นสำหรับหมู่บ้านคือ ประเพณีลอยกระทง ซึ่งจะจัดขึ้นในเดือนพฤศจิกายนตาม เทศกาลและประเพณีของทางเหนือในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งคนในท้องถิ่นจะเรียกประเพณีนี้ว่า ประเพณียี่เป็ง ในการจัดงานจะใช้สถานที่ของวัดดอนแก้วเป็นที่จัดและจะมีการนำขบวนไป แข่งขันหรือร่วมกับเขตพื้นที่ใกล้เคียง รวมไปถึงการจัดงานวันสำคัญทางศาสนา หมู่บ้านสบสา หนองฟาน ใช้ศาสนสถานเดียวกับหมู่บ้านดอนแก้ว ดังนั้นประเพณีจะทำงานร่วมกับหมู่ที่ 2 และ ประเพณีประจำปีที่จัดขึ้นทุกปีนั้น คือ งานประเพณีสงกรานต์ จะจัดขึ้นในเดือนมีนาคม จะมี เหมือนกับหมู่บ้านอื่น ๆ แต่ที่แตกต่างกันก็คือ ด้านกิจกรรม คือ จะมีการทาน้ำ ทานธรรม สังฆทาน เริ่มทำการถวายทานตั้งแต่ 2 ทุ่มครึ่ง เป็นต้นไปและมีการสวดเทศนาธรรมแบบพื้นเมือง เทศแบบ “ฝนแสนห่า” คือ มีการสวดมนต์ของพระสงฆ์หลายรูป และแต่ละรูปก็จะสวดคนละ เทศกัน โดยที่เริ่มทำการสวดพร้อมกัน และที่สำคัญจะมีการสงฆ์น้ำชาตุ่ต่างจากวัดอื่นๆ คือ ในที่วัด อื่นจะนิยมทำการสงฆ์น้ำพระธาตุในวันเพ็ญเดือน 15 ค่ำ แต่วัดดอนแก้วนี้จะสงฆ์น้ำชาตุ่ในวัน แรม 6 ค่ำ เดือน 8 เพราะเนื่องจากว่าถาวรวัตถุและสิ่งปลูกสร้างทั้งหลายที่มีอยู่ในวัดจะสร้างขึ้น

ในวัน แรม 6 ค่ำ เดือน 8 เป็นหลัก ดังนั้นจึงยึดถือเอาวันแรม 6 ค่ำ เดือน 8 เป็นวันที่จะทรงน้ำพระราชตุ

ปัญหาของชุมชน

ปัญหาทางด้านการศึกษาของเด็กและเยาวชนในหมู่บ้าน เนื่องจากไม่นิยมเรียนหนังสือต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้นอีก เพราะเกรงว่าหากเด็กและเยาวชนไม่ศึกษาต่อปัญหาที่จะเกิดขึ้นในภายหน้าก็คือ ปัญหาการพัฒนาบุคคลในชุมชนและไม่มีการพัฒนาในหมู่บ้านอีกด้วยสืบเนื่องกันจากการที่ไม่มีการศึกษา ไม่ได้รับการพัฒนาทางด้านความคิดและทักษะต่างๆ

สรุป

หมู่ที่ 9 บ้านสบสาหนองพาน สภาพโดยทั่วไปของหมู่บ้านเป็นที่อยู่อาศัยของประชาชนและพื้นที่ทำการเกษตร เนื่องจากลักษณะเหมาะแก่การเพาะปลูก การดำเนินชีวิตของประชาชนเป็นแบบเรียบง่ายและพึ่งพาอาศัยกันอยู่ร่วมกันแบบระบบเครือญาติ ช่วยเหลือกันของคนในหมู่บ้าน มีการร่วมทำกิจกรรมในหมู่บ้านที่จัดขึ้นและกิจกรรมที่หมู่บ้านใกล้เคียงจัดขึ้น การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองอยู่ในระดับได้รับรางวัลของหมู่บ้านที่มีจำนวนผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งมากที่สุดของตำบลดอนแก้ว ประชาชนส่วนใหญ่ทำอาชีพรับจ้าง เกษตรกรรม รับราชการ และปัญหาที่เกิดขึ้นคือการไม่เรียนต่อของเด็กและเยาวชนในหมู่บ้านบางกลุ่ม จะจับกลุ่มดื่มสุราและเล่นเกม ซึ่งผู้ใหญ่บ้านได้แนะนำให้เด็กเยาวชนกลุ่มนี้เข้าเรียนต่อในระบบการศึกษานอกโรงเรียน

หมู่ 10 บ้านพระเจ้านั่งโก้น ตำบลดอนแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

สภาพทั่วไปของหมู่บ้าน

พระเจ้านั่งโก้นเป็นพระพุทธรูปที่ศักดิ์สิทธิ์ โดยเจ้าเมืองขณะนั้นเป็นผู้สร้างโดยเจาะดินไม้ใหญ่ คือ ดันกระบอก (ภาคเหนือเรียกว่าดันบะมัน) ให้เป็นโพรงจนถึงตรงกลางของลำต้นสูงประมาณ 2 เมตร ให้นำพระพุทธรูปประดิษฐานไว้ข้างในเพื่อให้ผู้เดินทางผ่านไปมาได้กราบไหว้ ชาวบ้านที่อาศัยอยู่บริเวณพื้นที่ราบได้พบเห็นและเล่าต่อกันว่ามีพระพุทธรูปอยู่ในโพรงไม้กระบอก ต่อมาทางการได้เวนคืนที่ที่ชาวบ้านอาศัยโดยให้ชาวบ้านในขณะนั้นย้ายออกและได้ตั้งชื่อหมู่บ้านตามลักษณะภูมิประเทศและสิ่งแวดล้อม และชาวบ้านบางกลุ่มก็ย้ายมาอยู่ทางทิศตะวันออกคือบริเวณที่ราบซึ่งเป็นป่าที่มีพระพุทธรูปประดิษฐานอยู่ในโพรงไม้จึงได้เรียกว่า

“บ้านพระเจ้านั่งโก้น” ต่อมาทางการได้รวมหมู่บ้านโดยให้ใช้ชื่อหมู่บ้านว่า “บ้านป่าแะ” ต่อมาได้แยกออกจากบ้านป่าแะและได้ใช้ชื่อว่า บ้านพระเจ้านั่งโก้น จากหมู่บ้านไปยังที่ว่าการอำเภอแมริมมีระยะทาง 7 กิโลเมตร เดินทางโดยใช้เส้นทางสาย เชียงใหม่ – ฝาง

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดกับ	หมู่ 4 บ้านป่าแะ ต.ดอนแก้ว อ.แมริม จ.เชียงใหม่
ทิศใต้	ติดกับ	หมู่ 5 บ้านพระนอน และ หมู่ 8 บ้านชะเอียง ต.ดอนแก้ว อ.แมริม จ.เชียงใหม่
ทิศตะวันออก	ติดกับ	หมู่ 6 บ้านป่ารวก และ หมู่ 7 บ้านสันเหมือง ต.ดอนแก้ว อ.แมริม จ.เชียงใหม่
ทิศตะวันตก	ติดกับ	กั้นคลองชลประทานแม่แตง

สภาพประชากร

จำนวนหลังคาเรือน	228	หลังคา
จำนวนประชากรทั้งหมด	860	คน
จำนวนประชากร ชาย	403	คน
จำนวนประชากรหญิง	457	คน

สภาพสังคม

หมู่บ้านพระเจ้านั่งโก้นส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่แบบครอบครัวเดี่ยวส่วนครอบครัวขยายมีเป็นส่วนน้อย ในหมู่บ้านพระเจ้านั่งโก้นไม่มีโบสถ์ที่ใช้ในการประกอบพิธีทางศาสนาของศาสนาคริสต์ แต่มีที่ทำการของศาสนาคริสต์ใช้ในการร่วมตัวของผู้นับถือศาสนาคริสต์

ในวันสำคัญต่างๆชาวบ้านจะไปทำบุญที่ วันพระนอน(ขอนแก่น)หมู่ 5 วัดปิยาราม หมู่ 4 ประชากรส่วนใหญ่ในหมู่บ้านพระเจ้านั่งโก้นจะนับถือศาสนาพุทธเป็นส่วนใหญ่

สถานศึกษา มีเพียงสถานที่ได้รับเลี้ยงเด็กเล็ก 1 แห่ง คือ บ้านพิงค์อารีย์เบบี๋โฮม เป็นสถานที่ได้รับเลี้ยงเด็กตั้งแต่อายุแรกเกิด - 3 ขวบมีจำนวนเด็กทั้งหมด 32 คน แยกเป็นชาย 14 คน เป็นหญิง 18 คน มีครู 1 คน และพี่เลี้ยงอีกประมาณ 2-3 คน เด็กที่อยู่ในหมู่บ้านพระเจ้านั่งโก้นจะไปเรียนที่โรงเรียนใกล้บ้าน เช่น โรงเรียนบ้านพระนอน (ขอนแก่น) ในเขตพื้นที่หมู่ 8 บ้านชะเอียง โรงเรียนบ้านศาลา หมู่ 3 บ้านศาลา หมู่ 4 บ้านป่าแะ โรงเรียนนวมินทราชูทิศพายัพ หมู่ 8 บ้านชะเอียง และโรงเรียนที่อยู่ในตัวเมือง เป็นต้น

สถานที่ราชการที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ โรงพยาบาลนครพิงค์ สถาบันพัฒนาเด็กราชนครินทร์ และสถานีวิทยุกระจายเสียงกรมการพลังงานทหาร ที่ทำการผู้ใหญ่บ้านหมู่ 10

บ้านพระเจ้านั่งโก้น ชื่อ นายพนม ชันแจ้ง บ้านเลขที่ 72 หมู่ 10 ตำบลดอนแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

การปกครองการเมือง

หมู่บ้านพระเจ้านั่งโก้นมีผู้ใหญ่บ้าน ชื่อ นาย พนม ชันแจ้ง ซึ่งมาจากการเลือกตั้งของชาวบ้าน มีคณะกรรมการชุมชนหมู่บ้าน และมีสมาชิกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในหมู่บ้านจำนวน 2 คน คือ นาย ประเสริฐ เทพทอง และนาง ศุภดี บุญยงค์ เมื่อมีปัญหาส่วนใหญ่ชาวบ้านก็จะได้รับการช่วยเหลือจากผู้ใหญ่บ้านด้วยการให้คำปรึกษา ในหมู่บ้านพระเจ้านั่งโก้นมีการปกครองแบบประชาธิปไตย

สภาพเศรษฐกิจ

หมู่บ้านพระเจ้านั่งโก้น ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป รับราชการและทำธุรกิจส่วนตัว เพราะว่าชุมชนบ้านพระเจ้านั่งโก้นเป็นหมู่บ้านที่อยู่ในเขตชานเมืองกึ่งชนบทกึ่งเมือง การประกอบอาชีพก็จะหลากหลาย และไม่มีการทำเกษตร ในหมู่บ้านมีการส่งเสริมอาชีพโดยเปิดอบรมเกี่ยวกับอาชีพและให้ความรู้ในการประกอบอาชีพ เช่น ตกแต่งดอกไม้ ทำไม้กวาด แต่ไม่มีการรวมกลุ่มในการขาย ส่วนใหญ่จะทำงานในครอบครัวบางส่วนก็จะทำกิจการหอพักให้ญาติผู้ป่วยในโรงพยาบาลนครพิงค์เข้าพัก ประชากรในหมู่บ้านพระเจ้านั่งโก้นส่วนใหญ่มีฐานะปานกลางถึงค่อนข้างดี ร้านค้าในหมู่บ้านมีทั้งหมด 5 ร้าน

ทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งบันเทิง

ในหมู่บ้านมีแหล่งน้ำธรรมชาติ คือ ลำเหมืองทาจิก ไม่สามารถที่นำมาบริโภคได้แต่สามารถนำมารดน้ำต้นไม้ได้ น้ำในลำเหมืองจะไหลผ่านหมู่บ้านไปยังหมู่บ้านอื่น

สาธารณสถาน

เยาวชนส่วนใหญ่จะรวมตัวกันในการเล่นเปตอง ในหมู่บ้านมีสนามเปตองอยู่ 3 แห่ง คือที่ลานกีฬาหมู่บ้านมี 2 สนาม จะอยู่บริเวณข้างคลองชลประทานจะใช้ที่ของคลองชลประทานและอีก 2 แห่งอยู่ที่ในบ้านของชาวบ้านจะอยู่บริเวณใกล้เคียงกันมี 6 สนาม ในหมู่บ้านมีเครื่องออกกำลังกายแต่ไม่ห้องในการออกกำลังกาย จึงเก็บเครื่องออกกำลังกายไว้ในศาลาอเนกประสงค์ หมู่บ้านพระเจ้านั่งโก้นจะไปใช้ฌาปนสถานร่วมกับ หมู่ 4 บ้านป่าแจะ

แหล่งเรียนรู้ภายในหมู่บ้าน

ในหมู่บ้านพระเจ้านั่งโก้นมีศูนย์การเรียนรู้ชอพื้นเมือง ปีจุม โดยพ่อครูจันทร์ดา เป็นแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับเครื่องดนตรีพื้นเมืองโดยผู้ที่ต้องการเรียนจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเรียนรู้

ที่อ่านหนังสือพิมพ์ของคนในหมู่บ้านพระเจ้านั่งโก้นจะใช้สถานที่ศาลาอเนกประสงค์ จะเป็นทั้งที่อ่านหนังสือพิมพ์ แล้วยังเป็นที่ติดป้ายประกาศข่าวและเป็นที่เก็บเครื่องออกกำลังกายของคนในหมู่บ้านเพราะไม่มีที่สำหรับใช้ออกกำลังกาย ในหมู่บ้านมีหอกระจายข่าว/เสียงตามสาย ภายในหมู่บ้านเพื่อไว้แจ้งข่าว

การรวมกลุ่ม

1. กลุ่มเยาวชน มีการรวมกลุ่มเพื่อทำกิจกรรม เช่น รวมกลุ่มกันเล่นกีฬาเปตอง และดนตรี มีการส่งตัวแทนเข้าร่วมอบรม เกี่ยวกับยาเสพติด ปัญหาของกลุ่มเยาวชน คือเยาวชนไม่ค่อยอยู่บ้านชอบเที่ยว

2. กลุ่มแม่บ้าน โดยมีนางอัมพร ชัยสวัสดิ์ เป็นประธานกลุ่มแม่บ้าน ส่วนใหญ่ไม่มีการรวมกลุ่มแต่จะมีการอบรมให้ความรู้ด้านอาชีพ ในหมู่บ้านไม่มีกลุ่มเกษตรกรเพราะหมู่บ้านอยู่ใกล้อำเภอเมืองจึงไม่มีเกษตรกรในหมู่บ้านส่วนใหญ่จะรับจ้างทั่วไป

3. กลุ่มผู้สูงอายุ ลักษณะของกลุ่มผู้สูงอายุมีการออกกำลังกาย

4. กลุ่ม อสม. มีสมาชิก 10 คน มีคุณ ฝนดา ไกรภูมิ เป็นประธาน อสม.บทบาทเกี่ยวกับทำหน้าที่ดูแลสุขภาพอนามัยของคนในหมู่บ้าน ดูแลเกี่ยวกับโรคติดต่อ ให้คำแนะนำคนในหมู่บ้านเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพและสำรวจข้อมูลของหมู่บ้าน

5. กลุ่มฌาปนกิจ มีนางบัวถา เป็นประธานกลุ่ม มีสมาชิก 100 หลังคาเรือน จะเก็บเงินเมื่อมีสมาชิกคนใดคนหนึ่งเสียชีวิต จะเก็บค่าฌาปนกิจสงเคราะห์หลังคาละ 150 บาท ต่อ 1 หลังคาเรือน ปัญหาของกลุ่ม คือ สมาชิกบางครอบครัวจ่ายเงินไม่ตรงเวลา

สาธารณูปโภค

ในหมู่บ้านจะใช้น้ำประปาหมู่บ้านในการบริโภคทุกหลังคาเรือน และจะใช้น้ำในเวลาที่น้ำประปาไม่ไหล ชาวบ้านจะสูบน้ำจากบ่อขึ้นมาใช้แทน ในหมู่บ้านทุกครัวเรือนจะมีไฟฟ้าใช้และโทรศัพท์บ้านใช้ ส่วนโทรศัพท์สาธารณะมีเพียง 3 แห่ง

เส้นทางคมนาคม

เส้นทางคมนาคมส่วนใหญ่ จะเป็นถนนคอนกรีต เป็นโครงการทำถนนขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้วที่จัดทำขึ้นให้กับหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้าน ถนนในหมู่บ้านพระเจ้านั่งโก้นบางส่วนเป็นถนนลูกรัง

อนามัยและสาธารณสุข

ประชาชนในหมู่บ้านในเวลาเจ็บป่วยก็จะเข้าไปรักษาที่โรงพยาบาลนครพิงค์ เพราะอยู่ใกล้บ้านที่สุด บางครั้งก็จะไปที่ศูนย์แพทย์ชุมชนและสถานีอนามัย กลุ่ม อสม. ในหมู่บ้านพระเจ้านั่งโก้นมีบทบาทเกี่ยวกับทำหน้าที่ดูแลสุขภาพอนามัยของคนในหมู่บ้าน ดูแลเกี่ยวกับโรคติดต่อ ให้คำแนะนำคนในหมู่บ้านเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพและสำรวจข้อมูลของหมู่บ้าน

สภาพวัฒนธรรมและประเพณี

ประชาชนในหมู่บ้านพระเจ้านั่งโก้นส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ในหมู่บ้านยังมีการประกอบพิธีทางศาสนาเช่น การทำบุญตักบาตรในวันสำคัญต่าง ๆ การเวียนเทียน ประเพณีที่มีในท้องถิ่นที่มีในอดีตจนถึงปัจจุบันของหมู่บ้านพระเจ้านั่งโก้น เช่น ปอยหลวง รคน้ำดำหัว สงกรานต์ ลอยกระทง ทำบุญกลางบ้าน ในหมู่บ้านมีการพัฒนาและส่งเสริมประเพณีภายในหมู่บ้านโดยให้เด็กและเยาวชนมีการสืบทอดวัฒนธรรม ในหมู่บ้านพระเจ้านั่งโก้นมีการส่งเสริมการสืบทอดวัฒนธรรมประเพณีของชุมชนให้มีอยู่กับหมู่บ้านตลอดไป

ปัญหาในชุมชน

ปัญหาด้านสังคม แรงงานต่างด้าว การใช้เสียง การลักขโมยของคนต่างด้าวที่เข้ามาอาศัย ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนนในหมู่บ้านยังไม่ได้ทำการก่อสร้างหลายแห่ง ถนนในหมู่บ้านบางส่วนยังเป็นถนนลูกรัง ขาดแหล่งน้ำในการอุปโภคบริโภค ลานเปิดองในหมู่บ้านยังไม่ได้รับมาตรฐาน

สรุป

หมู่ที่ 10 บ้านพระเจ้านั่งโก้น โดยส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่ มีการดำรงชีพแบบทั่วไป และมีคนนอกพื้นที่เข้ามาอยู่ในหมู่บ้านในลักษณะแบบเช่าหอพักและในหมู่บ้านการทำกิจกรรมร่วมกันของคนในชุมชนเพื่อพัฒนาชุมชนของตนเอง เส้นทางในการคมนาคมในหมู่บ้านค่อนข้างแคบ ประชาชนในหมู่ที่ 10 ประกอบอาชีพรับจ้างรับราชการ ทำธุรกิจส่วนตัว เนื่องจากการขยายตัวของเมืองทำให้ชุมชนมีลักษณะกึ่งเมืองกึ่งชนบท จึงทำให้เกิดการประกอบอาชีพที่หลากหลาย คนส่วนใหญ่มีฐานะอยู่ในระดับปานกลาง การทำกิจกรรมร่วมกันของคนในชุมชนเป็นการเล่นกีฬาเปตอง รามวยจีน ทั้งเด็กเยาวชนผู้ใหญ่ได้ทำกิจกรรมร่วมกัน

ปัญหาในหมู่ที่ 10 เป็นเรื่องถนน สนามกีฬาเปตองที่เสื่อมโทรม เรื่องของแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงาน จึงทำให้เกิดปัญหาการลักขโมยในหมู่บ้าน